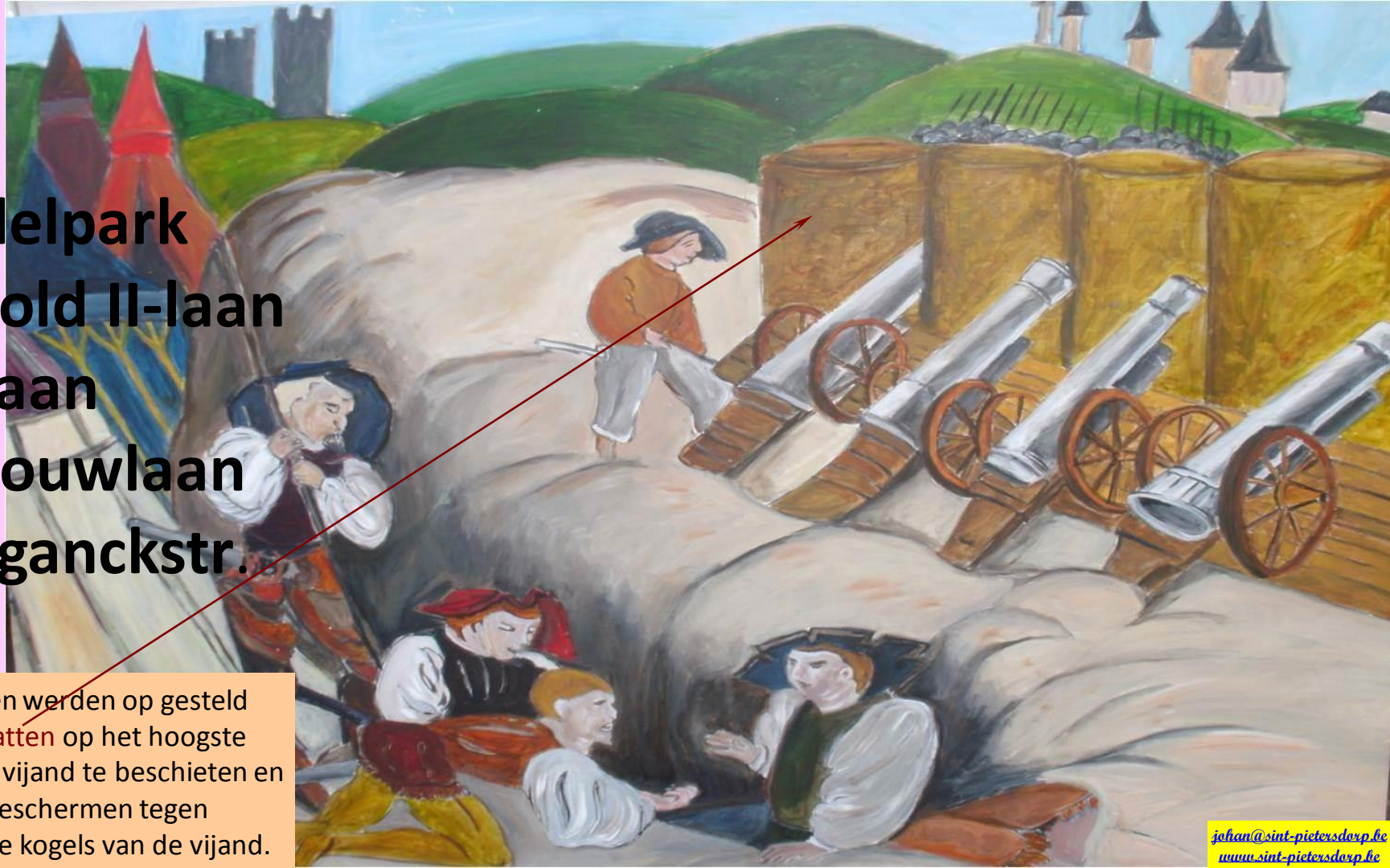

C2

Citadelpark
Leopold II-laan
Fortlaan
Hofbouwlaan
Ledeganckstr.

De kanonnen werden op gesteld tussen de **catten** op het hoogste punt om de vijand te beschieten en zichzelf te beschermen tegen hetzelfde, de kogels van de vijand.

Descriptie Fortificatie ^{1^{te}} Pieters Van Aen de Schelde Tot Aen de Leijen. Aude Carte voor Jan De Blich 1590

N° 5 Dierickse poort van Sint Pieters...
 N° 6 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 7 De Lijse van...
 N° 8 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 9 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 10 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 11 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 12 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 13 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 14 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 15 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 16 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 17 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 18 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 19 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 20 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 21 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 22 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 23 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 24 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 25 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 26 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 27 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 28 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 29 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 30 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 31 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 32 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 33 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 34 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 35 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 36 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 37 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 38 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 39 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 40 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 41 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 42 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 43 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 44 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 45 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 46 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 47 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 48 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 49 Met Echaut van Sint Pieters...
 N° 50 Met Echaut van Sint Pieters...

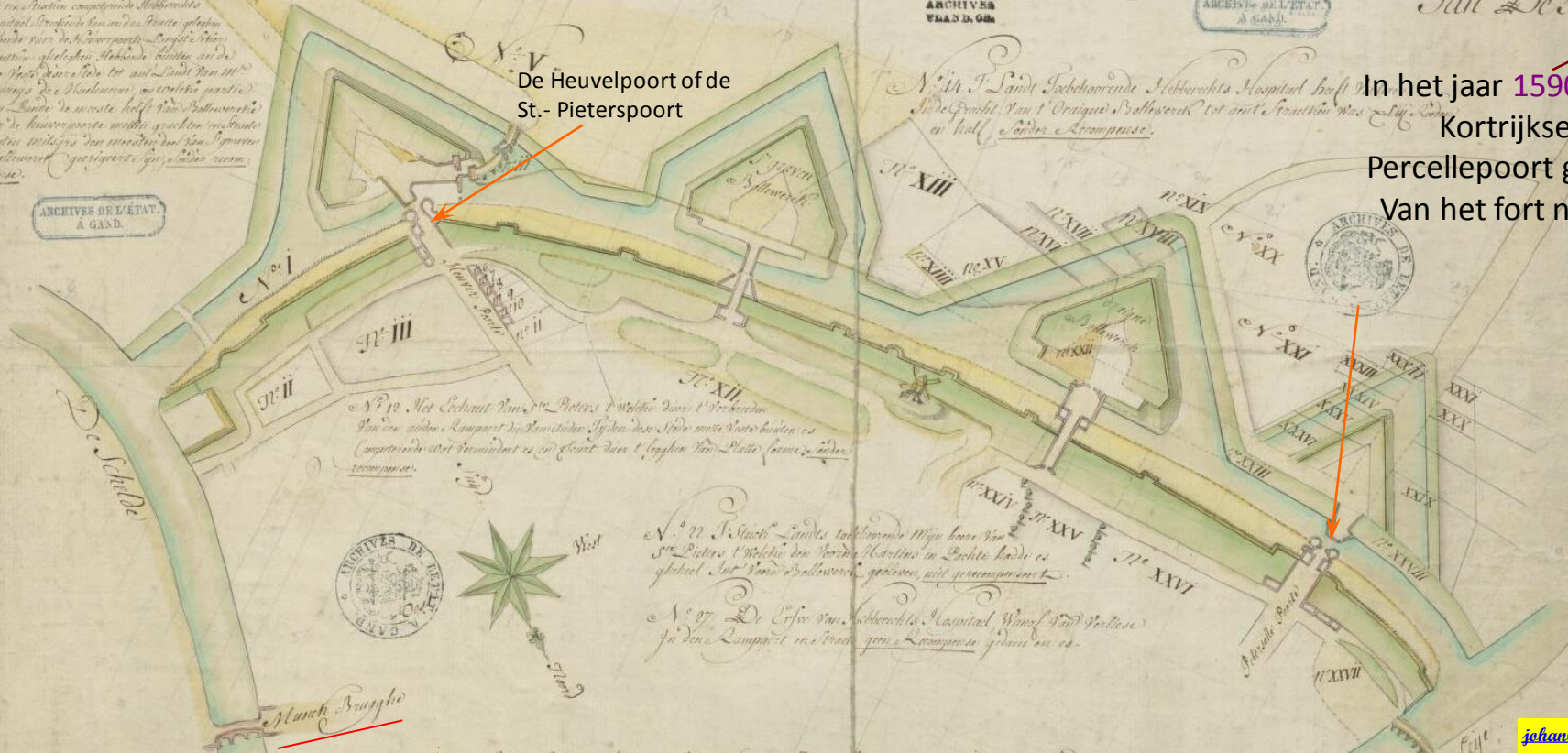
ARCHIVES DE L'ETAT
A GAND

ARCHIVES
VAN D. O. B.

ARCHIVES DE L'ETAT
A GAND

De Heuvelpoort of de St.-Pieterspoort

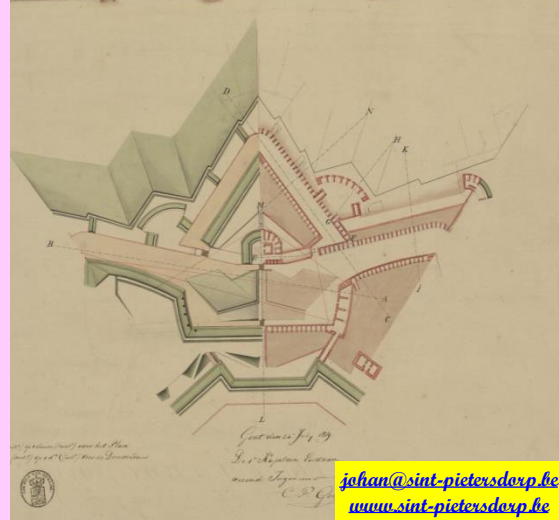
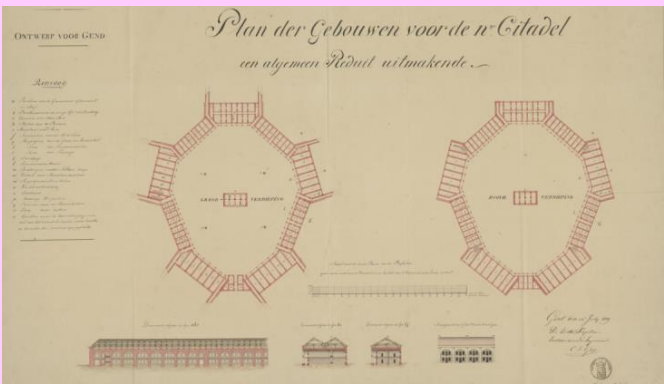
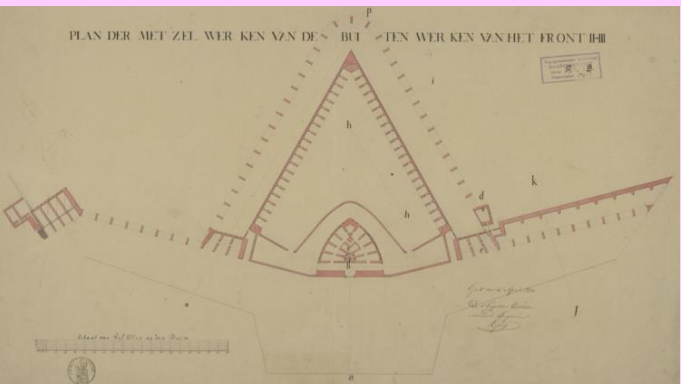
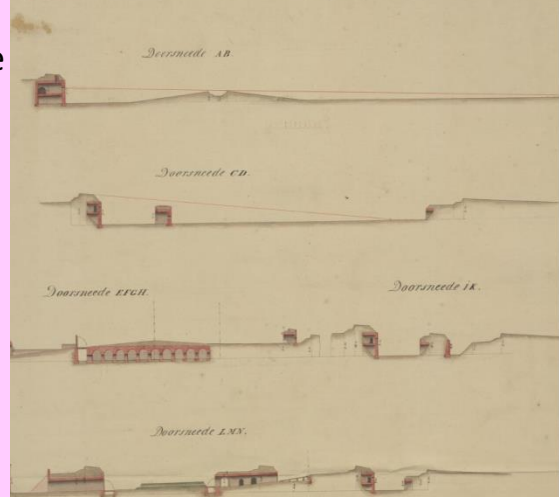
In het jaar 1590 werd de Kortrijkse-poort de Percellepoort genoemd. Van het fort nog niks te zien.

Waarom moest er hier een citadel komen? Daarom moeten we even terug in de tijd toen onze soeverein koning **Karel II van Spanje** in 1700 stierf zonder nakomelingen te hebben. Louis XIV eiste de gebieden op voor zijn kleinzoon Filips. Maar Louis wilde ook wat aan de regeltjes veranderen. Het is zo dat zijn kleinzoon de erfenis van ons lapje grond zou krijgen, doch Louis zou zijn gebied Frankrijk graag groter gezien hebben dan een apart landje te blijven. De Oostenrijkse hertog Karel van Habsburg deed ook aanspraak op de Spaanse kroon. Louis liet er geen gras over groeien en viel onze gewesten binnen. Een grote alliantie keerde zich tegen Louis en na de slag van Ramillies (nooit van gehoord) in 1706 moesten de Fransen inbinden. Onze gewesten werden nu bestuurd om kort te zijn door aartshertog Karel die nu ook Koning van Spanje werd.

Tis nog ni gedaan hoor. Bij het overlijden van Keizer Jozef I werd Karel III die reeds koning van Spanje was nu ook keizer van het Habsburgse rijk en werd Karel VI. Voor de Engelse kroon was dit te veel van het goede. Engeland liet Karel VI in de steek en begon aan te pappen met zijn eerdere vijand Frankrijk, net zoals onze politici, eerst uitschelden en dan samen in bed. Lees op de vlg dia.

Detail van een Front (23) der n^o Citadel

Met de Vrede van Utrecht, 11 april 1713, werd ons gebied aan Keizer Karel VI toegewezen en nu komt het. De republiek Holland kreeg het recht forten te bouwen om hen en ons te beschermen tegen Frankrijk. Frankrijk zocht ruzie en terug werd er op de Conventie van Rastatt en het verdrag van Baden een akkoord gesloten dat onze gewesten toebehoorden aan de Habsburgers en men doorging met de naam *Oostenrijkse Nederlanden*. De Hollandse Republiek mocht 8 plaatsen bezetten (Gent was daar niet bij). De forten stonden verre van op punt en de Fransen hadden geen moeite om in 1744 terug ons land te bezetten voor 4 jaar. Met de Vrede van Aken wilde Engeland de situatie van vóór 1744. Na veel vijven en zessen moesten de Hollanders in 1782 onze gebieden verlaten.

In 1794 zijn we bij Frankrijk ingelijfd geweest en was er van verdedigen geen sprake meer. Toen Napoleon verslagen werd werden we samen met de Hollanders één land.

We wisten echter zeer goed dat we toch alert moesten blijven tegen de Fransen en zo kwam in onze gewesten die fameuze **citadel** terug tevoorschijn. Hier in Gent in 1823.

De citadel was bijna klaar in 1830 en men dacht toen al aan afbreken. 40 jaar later werd besloten om gans de citadel af te breken.

Dit was het dan, 11 pagina's van kleine letterkes ingekort. Oef!

In 1932 heeft Nederland honderden kaarten voor de bouw van de citadel aan België bezorgd. Ondertussen schiet er niks meer over van onze grote citadel. Achteraf vind ik dit zeer spijtig. Als ik op reis ga vind ik vaak gelijkaardige locaties.

Ik vraag me meer en meer af of dit gebouwen zijn van onze citadel?

In 1876 werd er begonnen met de sloop van de citadel en het zal bijna 40 jaar duren tot dat we niks meer zullen merken van één v/d grootste citadellen van Europa. Van zodra de vestingmuren werden gesloopt veranderde alles enorm want als je voorheen aan de Kortrijksepoort stond stonden daar geen huizen en keek je aan tegen de vestingmuren van bijna 5m hoog.

Standgezicht der Gebouwen, het algemeen Retranchement uitmakende

Caserne in de Keel van het Bastion N°3

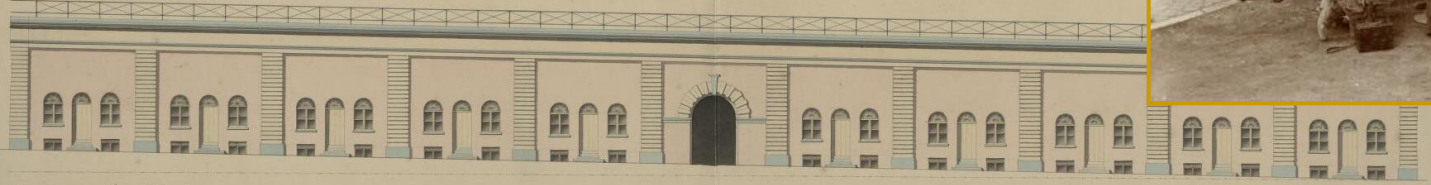

Pavillioen voor Officieren onder de Courtine N° 3-4

Tekeningen voor de opbouw van de Hollandse kazerne rond 1823-1830

Caserne onder de Courtine N°2-3

Deze poort kan onmogelijk een poort zijn uit de naastliggende tekening. Altijd heb je grappassen die er rap een titel op plakken

Ontwerp van de Major Augustijn Van
naugumme in het Jaar 1825.

Het ontwerp van de Citadel
ten tijde van het Koninkrijk
der Nederlanden in 1825

Rond 1872 zal een groot
deel afgebroken worden
en afgevoerd worden met
spoorwegwagonnetjes
naar de Bijlokemeersen,
ook de duizenden
kubieke meters
aarde

Men mocht geen gebouwen optrekken in
de buurt van stadsommuringen of
rondom militaire bouwwerken op een
afstand van minder dan **585 meter**
De huizen die je ziet op de kaart stonden
er reeds voor de bouw van de citadel. Aan
de overkant van de Kortrijksesteenweg zie
je geen bebouwing

Overpoort

- Kortrijksepoort en
straat
- Kazerne
- Paardenstallen
- Kanunnikstraat
- Veergrep
- Kazernestraat
- St.-Pietersplein

Plan der Citadel.
zoals dezelve bestaat

Kazerne

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gent den 31^{en} Augustus 1830.

Gent 31 aug. 1830
Een maand later
begint de Belgische
revolutie

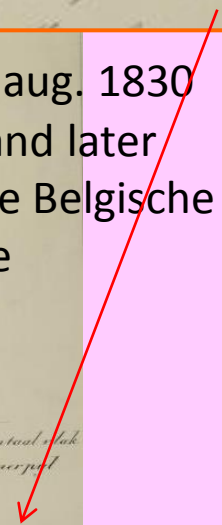
NOTA.

Deputen van Waterpauwing...
zijn genomen betrekkelijk een Keizer van tool...
op woelven horensat gewoen zover punt
der Rivier de Leye.

Gent den 31^{en} Augustus 1830

De Koning...
De Koning...
De Koning...

De verdediging ten zuiden van de stad. Dit tussen de huidige Schelde Heuvelpoort en de Kortrijksepoort tot de Leie. Daar had je meerdere bastions en het fort van Monterey en later op dezelfde plaats, de Hollandse citadel. **De andere zijden van de stad** dienden minder verdedigd door muren, zij werden beschermd door uitgestrekte meersen die bij het eerste alarm **konden overstroomd worden**. Het overstromen van stukken land was zeker geen uitvinding uit W.O. I. Voordien was het een veel gebruikte manier om steden te beschermen tegen de vijand.

Het **Montereyfort** omvat het fort en de versterkingen van 1671 gebouwd tussen de Kortrijksepoort en de Heuvelpoort door de gouverneur-generaal Monterey (Spanjaard) om het zuiden van de stad te verdedigen tegen de troepen van Lodewijk XIV.

Op 1-1-1836 werd het reglement in verband met het **“poortgeld”** drastisch gewijzigd, tot 10 u 's avonds mocht men de stad vrij binnen en buiten. Vanaf 10 uur tot 12uur betaalde een voetganger 10 centiemen (heden zou dit 2,5 € zijn) en een rijtuig 50 centiemen. Van middernacht tot het openen van de poorten is er dubbele taks te betalen. De poorten worden wel nog volgens het seizoen gesloten om 17, 18 of 19 u

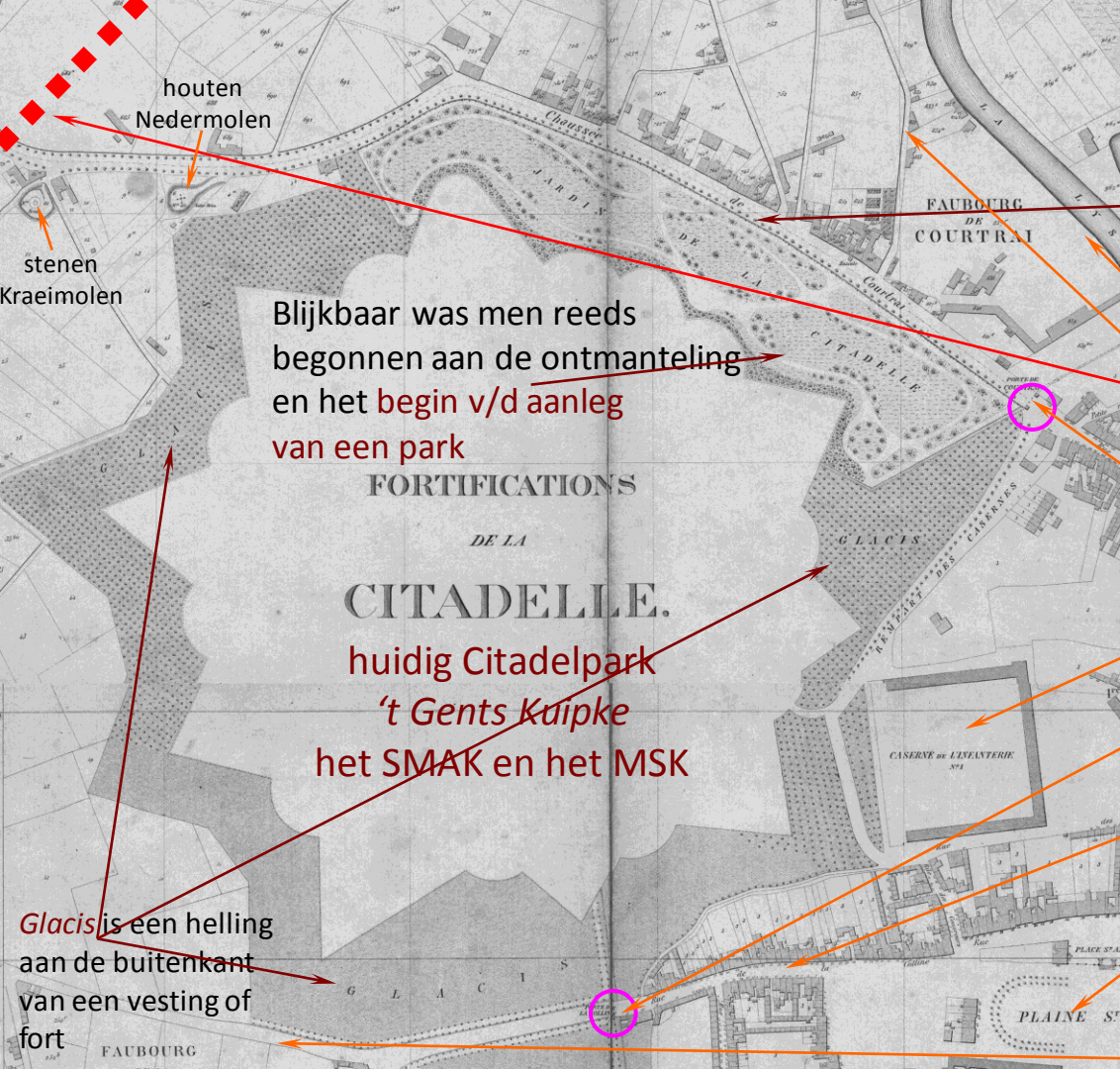
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Op 30 mei 1863 heeft de gemeenteraad beslist voetpaden in de Kortrijksepoortstraat te leggen. Gedaan dus met de straatlopers!

De Citadel gebouwd tijdens het Hollands bewind 1821-1826. Was reeds achterhaald in 1831! De militaire grond reikte tot aan de Kortrijksesteenweg. Reeds in 1859 deed men afstand van de grond tussen de verdedigingsmuren en de Kortrijksesteenweg. De afbraak is begonnen in 1870 maar pas in 1907 werd het grootste deel afgebroken. **Voor de Expo van 1913 is enkel de toegangspoort overgebleven.**

Het fort was één van de grootste van Europa. Het terrein inclusief bebouwing was 43 ha, huidige citadelpark 28ha. Rond 1876 heeft men de terreinen rond de citadel onmiddellijk verkaveld en mooie huizen laten optrekken voor de betere klasse die zich vooral in het zuiden van Gent kwamen vestigen. Dat gebeurde ondermeer op een strook van 100 m breed aan de kant van de Kortrijksesteenweg. De straten kregen namen vanhelden uit de “beroerde tijden” van de 16e eeuw, toen de protestanten onder leiding van Willem van Oranje in opstand kwamen tegen het Spaanse bewind (Filips van Marnix van Aldegonde, Willem van Nassau, Lamoraalvan Egmont, Hendrik van Brederode).

Om je een idee te geven hoe groot onze citadel was heb ik de kaart van Gérard uit 1850 erbij gehaald.

Hier zie je nog duidelijk dat er niks gebouwd werd links van de Kortrijksesteenweg

Eedverbondkaai (dient nog aangelegd)
Meersstraat

Spoorweg & St.-Pietersstation (nog aan te leggen)

De Kortrijkse poort, ook percelle- of Napoleonpoort genoemd

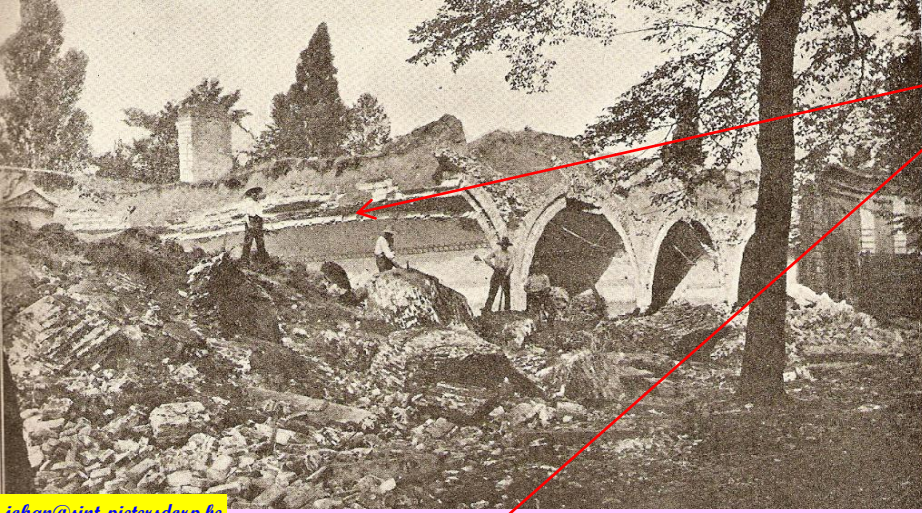
Kazerne, voormalige Leopoldskazerne

Heuvelpoort

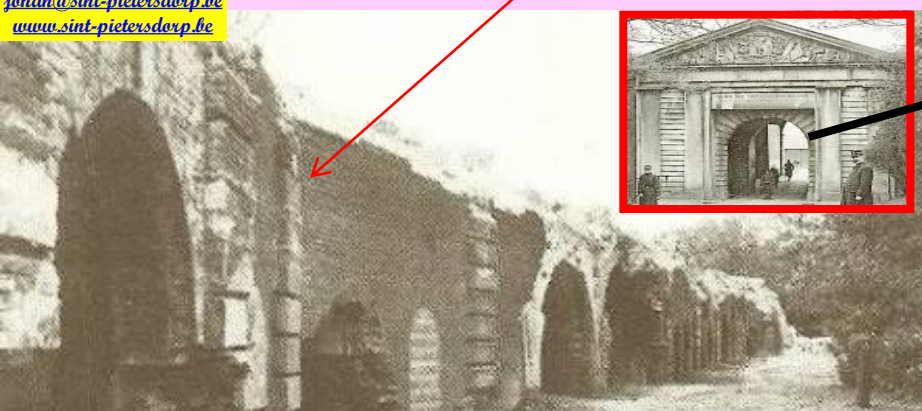
Overpoortstraat

St.-Pietersplein

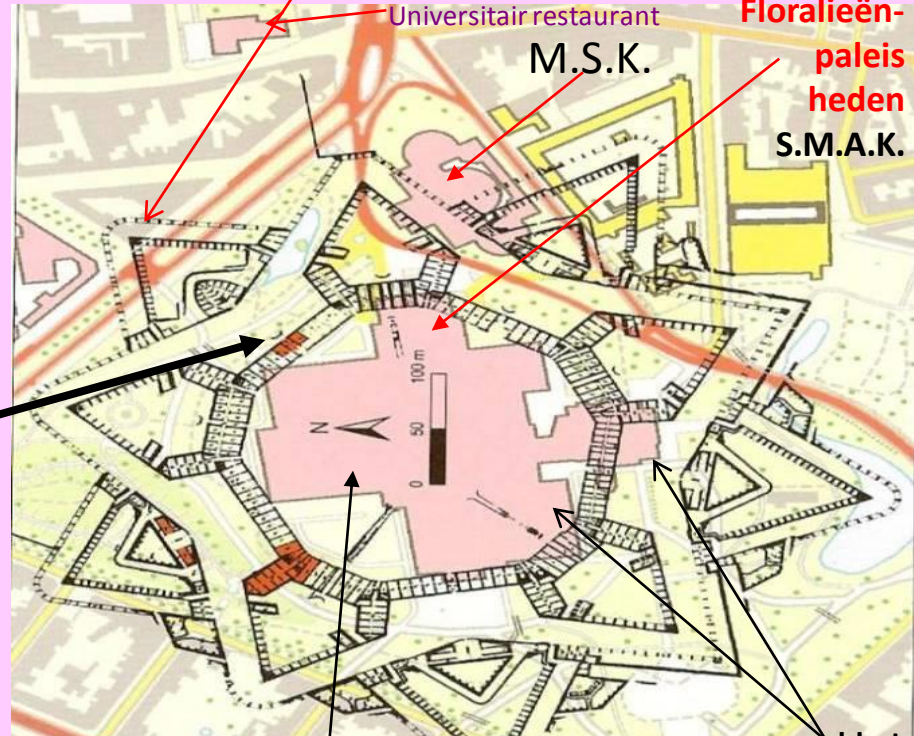
Zwijnaardsesteenweg

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

lets voor 1876 was men begonnen de stervormige buitenmuren af te breken. Pas in 1897 werd er begonnen met de afbraak der kazematten. Dit is een deel van de kazerne. En nog es 10 jaar later was er niks meer te zien van de kazerne en in 1907 was de kazerne reeds verlaten. Pas later begon de volledige afbraak want alles moest piekfijn in orde zijn voor de Expo van 1913.

Het roze gedeelte op de kaart is de huidige inplanting op de oude Hollandse kazerne

Sportpaleis of 't Kuipke

Het congres-centrum

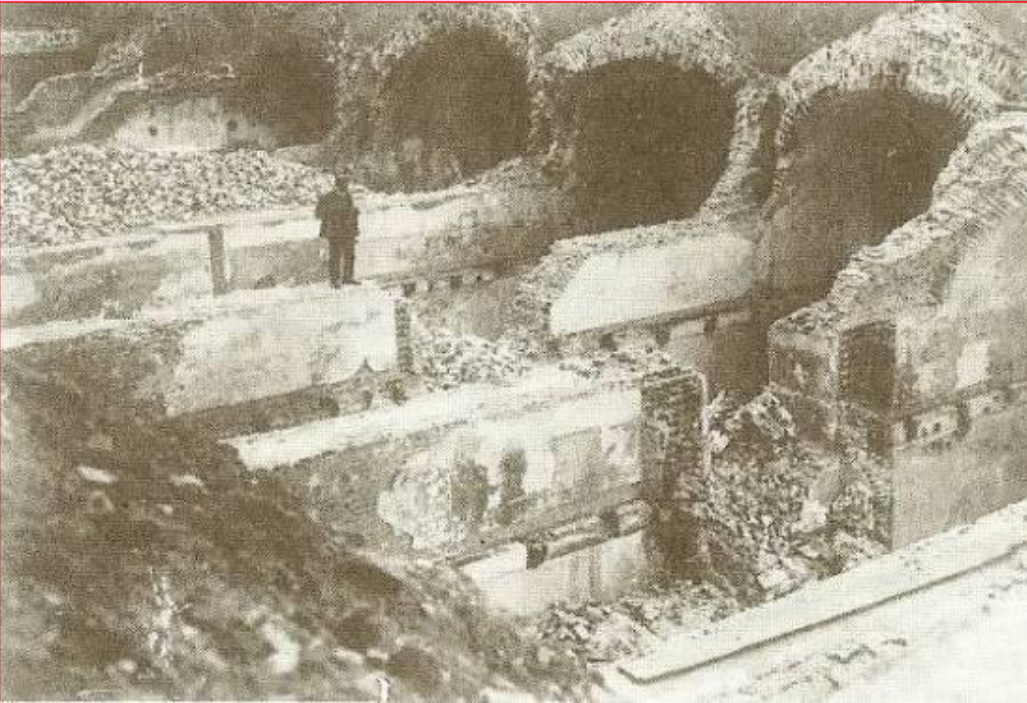
Rond 1870 heeft de staat de militaire terreinen van de citadel aan de stad verkocht. Na de afbraak van de 43 ha grote vesting is men begonnen aan de stratenaanleg rond de Leopold-II laan. De gebouwen midden in de citadel zijn nog lang in gebruik geweest als kazerne en opslagplaats. In 1913 waren de meeste gebouwen reeds verdwenen. Pas met de bouw van het Floralieënpaleis, 't Kuipje, het vroegere Casino, nu SMAK is alles verdwenen uitgezonderd de oude ingangspoort die in het park staat verscholen tussen de beplanting. Maar dan zijn we reeds aan de Wereldtentoonstelling van 1913. De Citadel lag vroeger veel hoger, net zoals de Blandijnberg. Ook daar zijn tonnen en tonnen en tonnen aarde weggevoerd naar de Bijlokemeersen die zeer laag gelegen waren en bij veel neerslag regelmatig onder water stonden. En zoals je weet als je iets afgraaft komen er schatten naar boven, maar nooit bij mij... "Haaiantanden" (schoolmuseum) gevonden toen het hier nog een zee was. Op de afgegraven citadelplaats, lieten ze regelmatig luchtballonnen opstijgen gedurende de Gentse feesten. Eens het S.M.K. rond 1900 werd gebouwd was het dan ook gedaan met ballonnetjes op te laten. Rond 1950 heeft het Citadelpark zijn huidige vorm bereikt.

De nog bestaande
ingangspoort

In het midden daarvan prijkt een schild met de Belgische leeuw. Oorspronkelijk stond daar de Nederlandse leeuw, (jawadde ik ken zelfs het verschil niet tussen deze twee. Ik zou es 10.000 mensen daarover willen ondervragen). De Belgische regering vond dat ongepast en liet die vervangen. Boven de boogpoort staat, in gouden letters, "Nemo me impune lacesset", Latijn voor "Niemand zal mij ongestraft aanvallen". Eronder lezen we, eveneens in het Latijn "Anno XI post proelium ad Waterloo exstructa", vertaald: "Opgericht in het 11^e jaar na de slag bij Waterloo".

1825. De opbouw van de nieuwe citadel die ons moest beschermen tegen Frankrijk. De werken waren geraamd op een flinke 3 miljoen. Langs de Schelde Maas en de Franse grens werden 20 Bolwerken uitgevoerd waarvan Gent de grootste was. Enkele jaren viel de werf plots stil. Reden? De rekening was ondertussen opgelopen tot 7 miljoen gulden. **(is er iets veranderd?)** In de lente van 1828 ging men opnieuw aan de slag, tot het werk door de Belgische Revolutie van 1830 onderbroken werd. De Belgische regering liet het fort naderhand afwerken. 50 jaar later volgde reeds de afbraak van de enorme citadel. **(nogmaals is er iets veranderd?)** In 1839 was het de laatste keer dat de Citadel goed bevolkt was. In dat jaar had immers het vredesverdrag plaatsgevonden tussen de Belgen en de Nederlanders.

De poort boven is de binnenkant op de citadel. Deze kon in 1913 slechts op het nippertje van afbraak gered worden. In 1968 en 1998 werd ze gerestaureerd. Ze bevindt zich juist voor de afgebroken Hal 6 naast het sportpaleis, beter gekend als Het Kuipke.

Dat waren nogal tijden. Op zaterdag 21 maart 1959 was Louis Armstrong in de velodroom met trompet en zijn zangtalent! Een polyvalente hall blijktbaar.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Buiten kunst wordt er ook aan sport gedaan in het Citadelpark. Een wielerpiste van 210 meter lang werd geopend in 1922, zij was demonteerbaar en telkens her op te zetten. Later werd er een vaste piste gebouwd, doch veel korter. Helaas is het **Kuipke uitgebrand (1962)** maar werd vanzelfsprekend terug opgebouwd. Foto van in de jaren 30? Iedereen had nog een klakke of een hoed op.

Het was een massale opkomst aan de Heuvelpoort voor de inhuldiging van het standbeeld van E. Van Beveren in 1926, op het einde van de Gentse Feesten. Voor deze bijeenkomst werd voor de eerste maal in Gent gebruik gemaakt van geluidsversterking. Het standbeeld is van de hand van Jules Van Biesbroeck junior. Heden zijn al de huizen reeds afgebroken en vervangen door hoge appartementen).

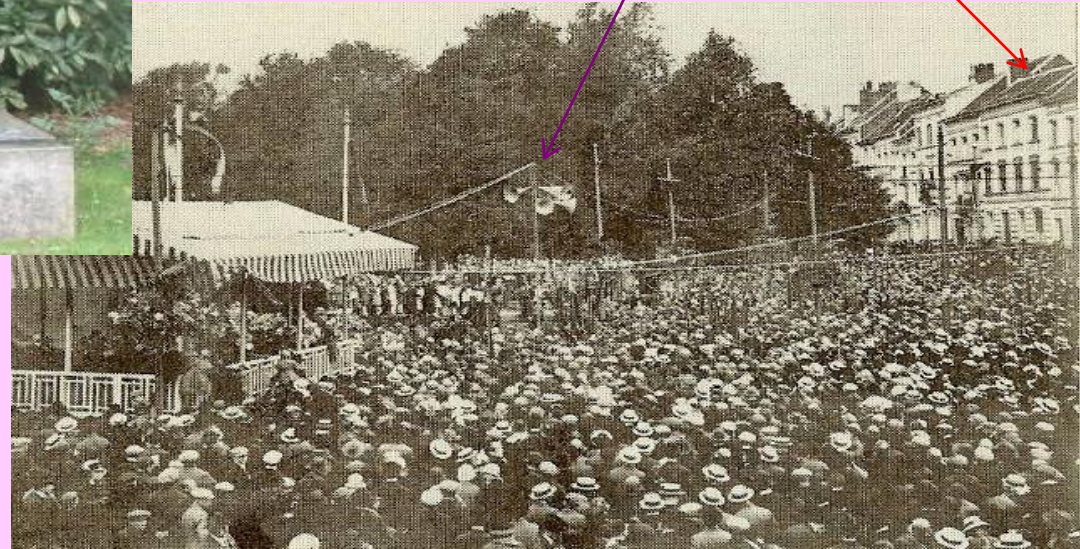
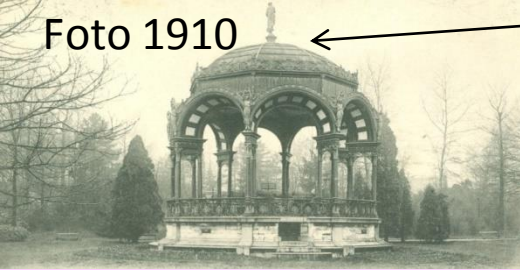
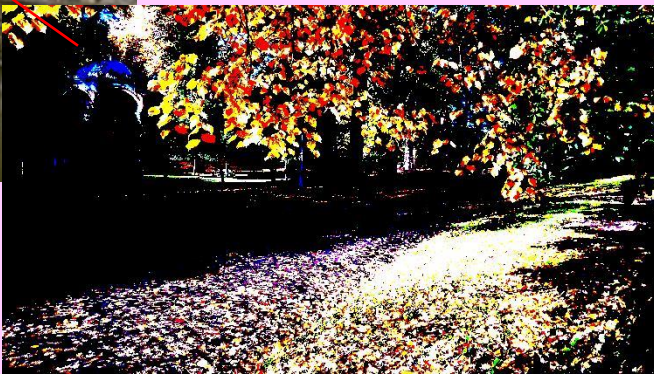
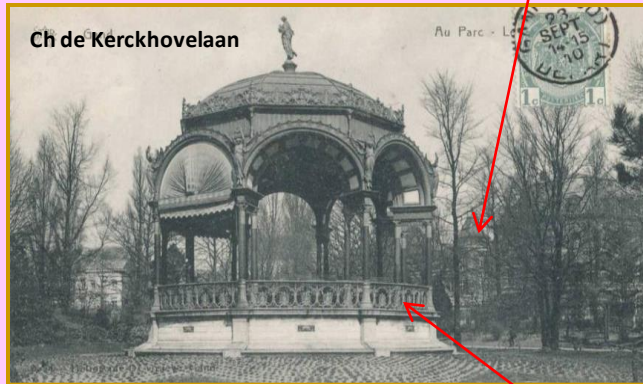

Foto 1910

De kiosk uit 1885 van stadsarchitect Van Rysselberghe in ons Citadelpark. Het bronzen beeld is verdwenen tijdens W.O. I. Koper en brons moest ingeleverd worden aan de vijand. Heden, bijna 100 jaar later is men de rage nog niet vergeten en begint men opnieuw koper te stelen. Zelfs standbeelden, grafzerken en spoorwegkoper zijn een gegeerd product. In het midden kon je de linkerkant van de Leopoldskazerne zien. Het torentje ernaast is heden plat van boven want tijdens wereldoorlog II werd er afweergeschut op geplaatst.

10-6-1851. De geboorte van Fernand Scribe. Niemand kent hem nog. Hij stichtte een vereniging "De Vrienden van het Museum" waarvan de leden allemaal geldschieters waren. Zelf liet hij bij zijn dood een 200 schilderijen schenken aan het museum. Hij woonde op het Van Duyseplein en later is de straat vóór het museum naar hem genoemd.

Het succes van het MSK bleek na 9 jaar overweldigend. Aan de achterkant aan de Hofbouwlaan werden in 1911 bomen geroid en werden er voor de expo van 13ne nog vlug 2 vleugels aangebouwd. Als je dit weet kan je dit zien.

M.S.K.

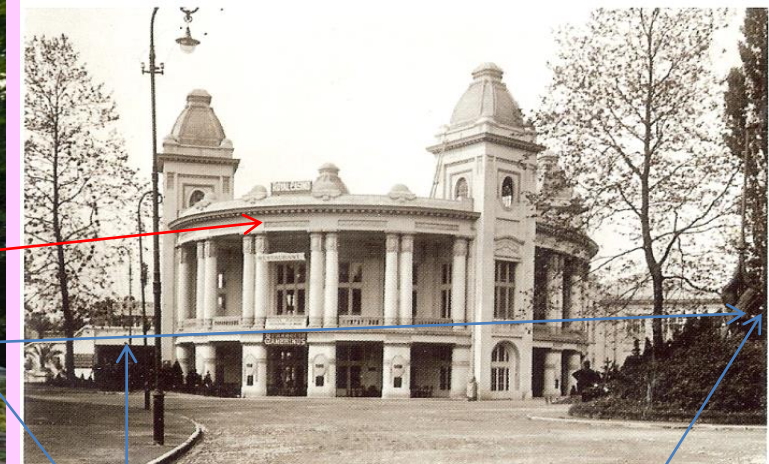

Oorspronkelijk was het de bedoeling dit beeld te plaatsen op het rondpunt in de Vlaanderenstraat maar dat kon niet van het stadsbestuur.

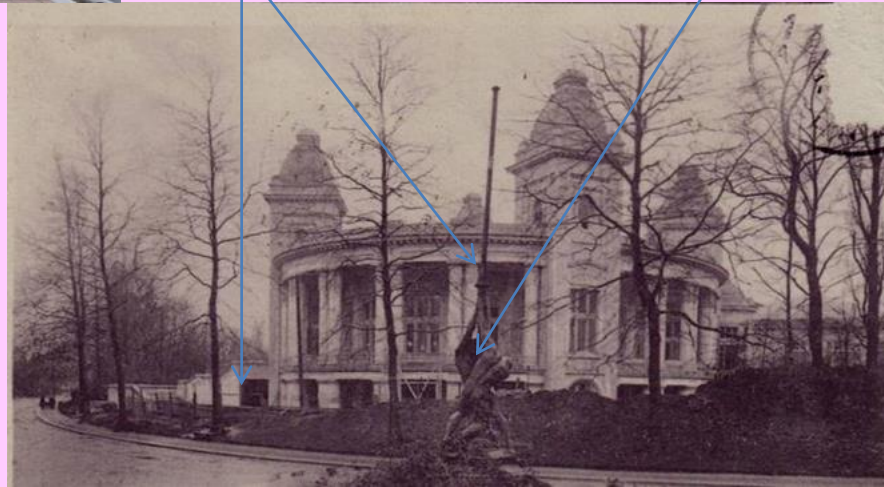
In 1898 kreeg het M.S.K. een goedkeuring om te bouwen op een rustige plaats buiten de poort in het Citadelpark. Ingehuldigd in 1902. Op 27 juni 1911 gebeurde iets speciaals. Naast het MSK had je nog stevige muren van de Citadelkazerne. Deze moesten verwijderd worden. Met wat dynamiet zou het vlugger gaan. Dat was ook zo, maar grote stukken stenen kwamen terecht op de koepel van het MSK. Veel schade maar gelukkig geen doden. En werd er een decoratie gegeven aan de specialist?

Maar waar het M.S.K. toen was weet ik niet!

Exposition Universelle de Gand - Le Palais de l' Horticulture.

Feestpaleis in het Citadelpark.
In de 1ste W.O. werd dit beeld "Leie en Schelde" aangeslagen door de bezetter voor het brons. Dit beeld bevond zich aan het kruispunt Kortrijksepoortstraat – Ch. de Kerckhovelaan. Blijkbaar zag de bezetter liever bommen en granaten dan kunst.

Gelukkig had men nog een afgietsel en kwam het beeld hier terug in 1927.

Foto rechts onder. Was dit een foto van voor de opening van de expo 13?
Waarom vraag je jou af. Het beeld staat zeker niet waar het nu staat

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het M.S.K.

De foto onderaan zal één van de eerste foto's zijn. Want overal zien we het MSK met de beelden.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het Citadelpark nu.

1913 WT

Het M.S.K (de zijkant)

Citadelpark. De afbraak van de grote verdedigingsmuren van de Hollandse kazerne (Citadelkazerne) had plaats rond 1875. Op 10-4-1876 heeft de gemeenteraad 1,64 ha grond verkocht aan de staat om er dit gebouw op te trekken. Het was dezelfde architect van het St. -Pietersstation en het postgebouw op de korenmarkt. Het werd een **staatschool voor tuinbouw en in 1923 werd het reeds de Normalschool.** In 1904 zocht en vond het stadsbestuur een mooi rustig plaatsje om het MSK te bouwen. Voor de school werd de Hofbouwlaan aangelegd en voor het MSK moest zo nodig ook een brede weg komen zodat rijke burgers er konden pa raderen met hun Ford T. De Hollandse kazerne zelf was nog niet afgebroken (plaats v/d fotograaf) maar later, in de jaren 30 heeft men er het CASINO (nu SMAK) gebouwd. 't Park was nog te groot en in de jaren 60 moest zo nodig het congrescentrum daar komen te staan. **Het lukt me natuurlijk niet dit gebouw opnieuw te fotograferen want het MSK staat ervoor.**

De torentjes op de vlgd. dia

Waar het MSK zou komen te staan stond eerst het Moorken. In ieder geval is op deze foto het Moorken nergens te bespeuren. Spijtig.

De torentjes van de vorige foto

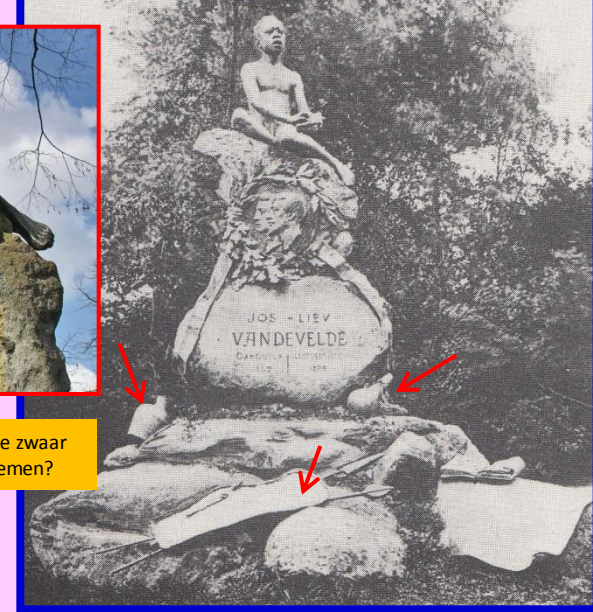
De fotograaf stond ongeveer op dezelfde plaats als de voorgaande dia maar nu staat het MSK ervoor.

Onderaan het symbool van Leie en Schelde gefotografeerd in 1913 in het Citadelpark. Dit beeld stond oorspronkelijk aan het kruispunt aan de Kortrijksepoort. Was ingeleverd voor de Duitse bezetter om van het koper oorlogstuig te maken. **Na de oorlog had men nog het afgietsel en men heeft het dan hier geplaatst.**

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Was de rest te zwaar om mee te nemen?

Ogenschijnlijk 2 dezelfde standbeelden "Het Moorken" gedenkteken van de Gebr. Vande Velde. **Ja en neen.** Rechts is het bij de inhuldiging op 22 juli 1888 en was versierd met attributen in brons. Deze werden korte tijd later gestolen om het brons? Dit standbeeld stond op de plaats waar nu het Museum van Schone Kunsten staat. Later is dit een 100-tal meter opgeschoven voor het museum en is geïntegreerd in de vijver en staat daar veel hoger. Wat lees ik in de Gentenaar? Het werd ingehuldigd tijdens de Gentse Feesten van 1889. Armand Heins ontwierp het en Louis Mast toen ook zeer bekend voerde het uit.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gebouw van de expo van 1913

Zie ook [E24](#) tot E30 die gaat over de expo van 13ne

Voor de Expo van 1913 is er veel gebouwd in het Citadelpark. Daar hadden o.a. de Floralieën plaats gevonden. Bijna alle gebouwen zijn nu verdwenen vnl. door een grote brand.

Feest- en Floralienpaleis

Het Feest- en Floralienpaleis verrees in 1912 op de plaats van de vroegere Hollandse Citadel, gebouwd in de jaren 1819-31 door luitenant-kolonel Gey Van Pittius als bolwerk tegen de Fransen, doch nooit echt als dusdanig gebruikt. De Citadel bleef wel dienstdoen als infanterie- en artilleriekazerne, ook

na het verwerven van de terreinen door de stad in 1870 en de daaropvolgende uitvoering van het urbanisatieplan van J. Hofman (1874) voor een nieuwe wijk en stadspark. Pas in 1906 werd de Citadel-kazerne verlaten voor de nieuwe Leopoldskazerne aan de Kunstlaan. In 1908 werd de oude, leegstaande kazerne door de stad aangekocht en langzaam gesloopt tot ze in 1912 haast volledig vernietigd was, op de toegangspoort uit 1826 na.

In overleg met de expo-organisatoren kwamen de Van Houtte's Kring en de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde overeen de eerstvolgende Floralien in de WT op te nemen en de opening te laten samenvallen met de inhuldiging van de expositie. Na de lenteshow (van 26 april tot begin mei), zouden nadien nog een zomer- en een herfsttentoonstelling (met orchideeën, chrysanthen, groenten en fruit) volgen.

Tot dan toe organiseerde de in 1808 gestichte Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde haar vijfjaarlijkse bloemenshows in het Casino aan de Coupure. Voor de 17de

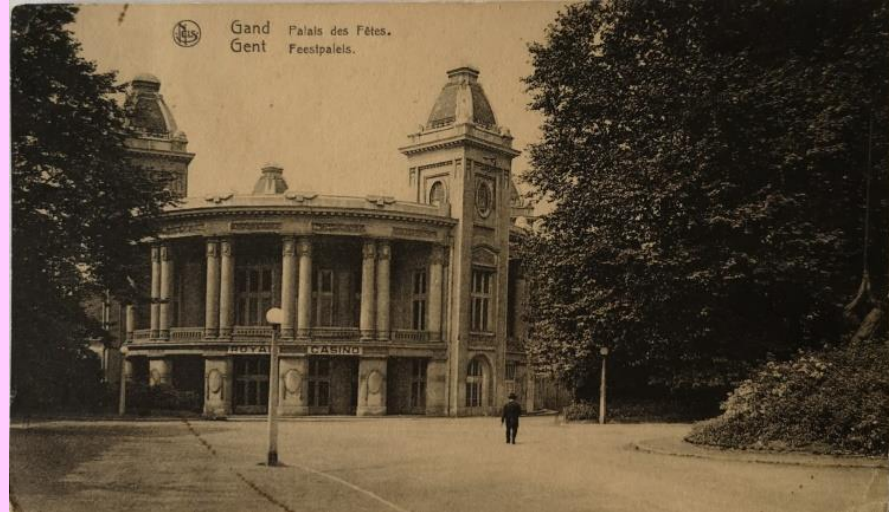
Floralien, die ter gelegenheid van de WT alle vorige in luister moesten overtreffen, werd uitgekeken naar een groter onderkomen.

Eerst werd gedacht aan een nieuw complex tussen de Coupure en de Twaalfkamerenstraat, doch tenslotte en nog net op tijd werd geopteerd voor een integratie binnen de expoterreinen in het Citadelpark, binnen de muren van de oude Citadel die vanaf dan snel verdween. Van 20 tot 25 augustus 1911 stelde expo-architect Oscar Vande Voorde zijn plannen tentoon in de Handelsbeurs; het was een ontzaglijk complex van haast 30.000 m² oppervlakte, een derde van het Crystal Palace in Londen (1851), toen nog steeds de grootste overdekte ruimte ter wereld.

Volgens de voor de expo gebruikelijke staffbouwtechniek werden de kosten op ca. 1 miljoen geraamd; in steen uitgevoerd, zou het paleis een half miljoen meer kosten. De stad besloot dit verschil bij te passen, op voorwaarde dat ze na de expo eigenaar werd. Die overeenkomst had niets dan voordelen: de zwarte plek van de Citadel verdween uit het park, de WT zou zo toch één indrukwekkend paviljoen nalaten en tegelijk voorzag de stad in een allang nijpende nood aan een ruim

complex voor allerlei grote manifestaties; ook de Floralien hadden voortaan een behoorlijk onderkomen, want „si les Expositions Universelles ne sont pas assurées de vivre, les Florales gantoises sont éternelles,” zo luidde het. Het paleis bestond uit een reusachtige rechthoekige serre van 170 op 60 meter, bestaande uit drie beuken en overspannen door een metalen span met lichtinval boven de zijbeuken. Volgens sommige bronnen zou die enorme "koude kas" van ijzer en glas gebouwd zijn met onderdelen die oorspronkelijk bestemd waren voor een station in het toenmalige Belgisch Kongo. Een kleinere warme serre — 75 op 60 meter — lag rechtover de feestzaal aan de toegang. De verdieping van die feestzaal stond via brede wandelpaden of promenoijs, die de oude citadelmuren volgden, in verbinding met twee ellipsvormige eet- en drinkhuizen — Royal Casino en Azalea — gelegen aan de kortzijden van de grote serre. De toegang bestond uit een portiek met zes zuilen, geflankeerd door twee vierkante torens en voorafgegaan door een monumentale trap.

Hoewel het Floralienpaleis na de expo inderdaad overeind bleef, is het inmiddels in de loop der jaren onherkenbaar veranderd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden het paleis zelf en ook de promenoijs door bommen getroffen. Die promenoijs verdwenen, samen met de laatste kazematten van de oude citadel in de jaren '50-51. Eveneens kort na de oorlog was het Casino, aan de oostkant, helemaal vernieuwd. Ook de westkant werd even later deels heropgebouwd en uitgebreid naar een ontwerp van J. Trefois. Ten behoeve van de steeds groeiende Floralien en de vele beurzen werd er in 1963 een oostvleugel aan toegevoegd. In 1975 kwam er een monumentale zuidingang: een betonconstructie met hoog oprijzende skeletbouw van de architecten G. & D. Bontinck. De noordvleugel, oorspronkelijk de warme serre, was al na Wereldoorlog I tot velodroom of zogenaamd Kuipke omgebouwd; na de brand van 1962 werd het helemaal hersteld.

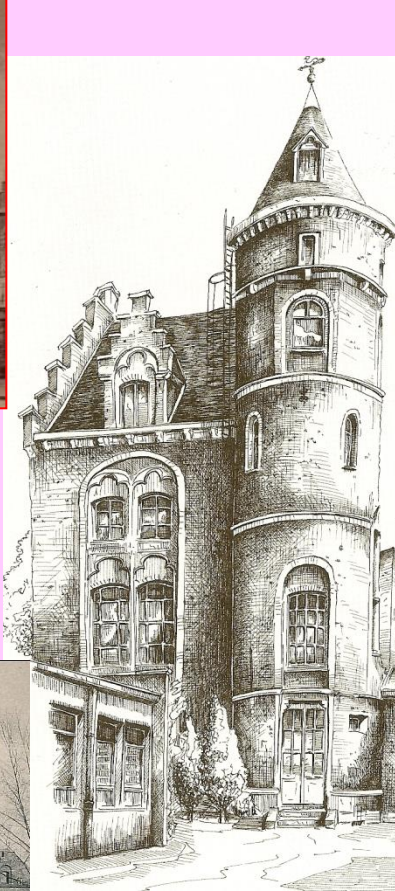

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Allemaal gebouwd op de oude
Hollandse Citadel (kazerne),
deze citadel was één van de
grootste van Europa!

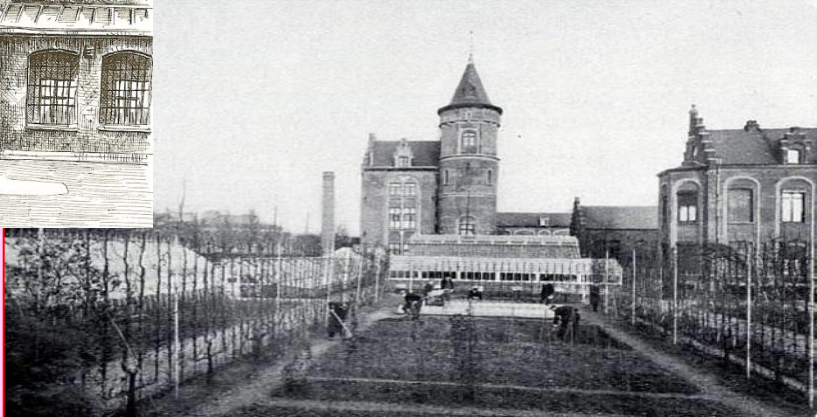

Het MSK bevindt zich achter de bomen. Ondertussen zijn de bomen verdwenen en is de straat de ruimte tussen het MSK en de Normalschool. Ook hier razen de auto's nu voorbij richting Heuvelpoort en is er van polutievrij van rond 1900 niks meer te merken.

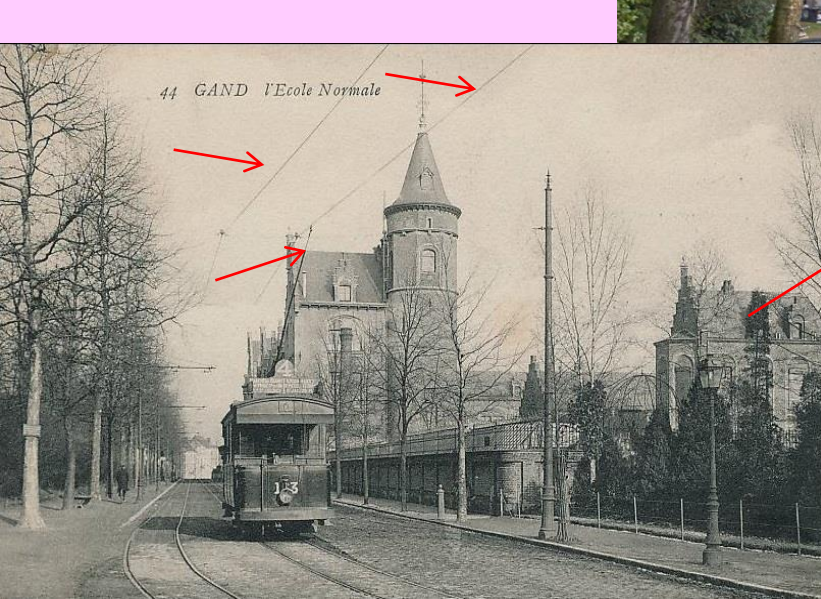
De botanische tuin die zich vroeger in het Baudelooipark bevond werd rond 1870 overgebracht naar een toen kalme plaats. De rand van het Citadelpark.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1882

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het is niet een paardentram, ook niet de accutram maar één van de 1e elelektrische bovenleidingstrams. We zien de bovenleiding en staaf die deze verbindt met de tram.

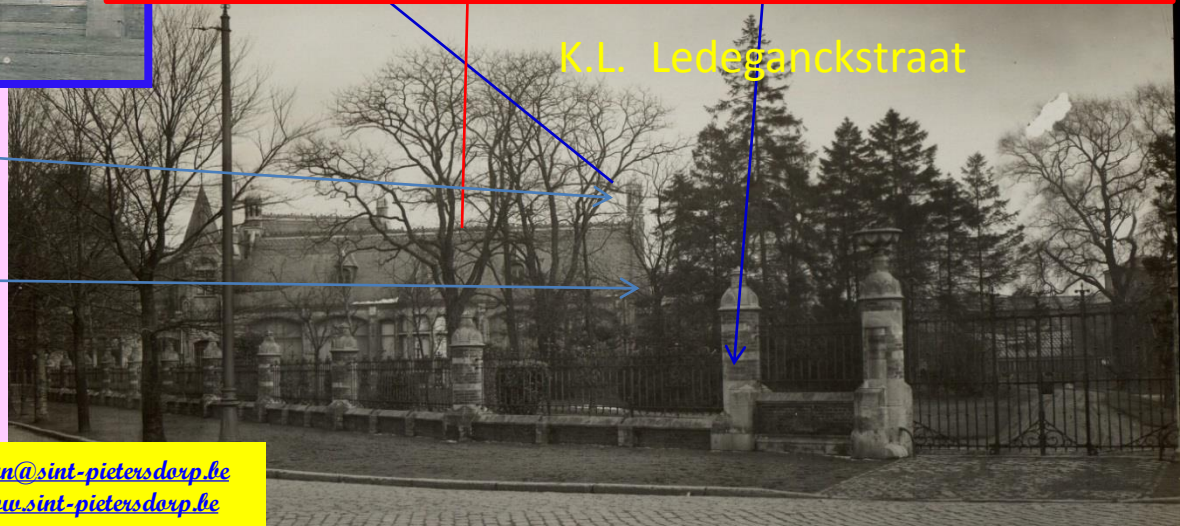
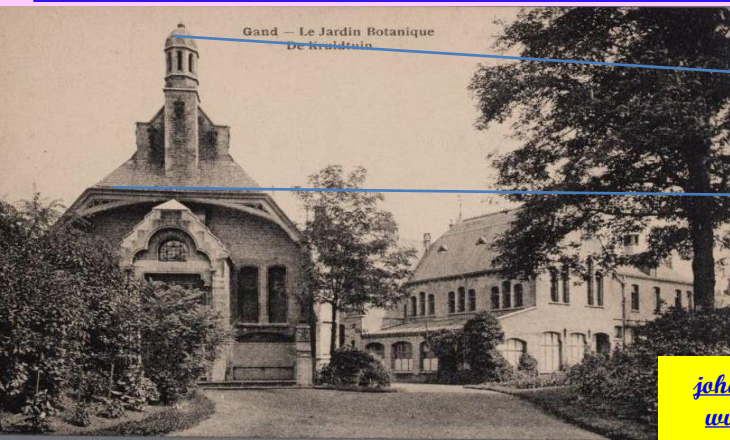
Je vraag je soms af waarom men zoveel geld uitgeeft om een mooi gebouw neer te zetten en 60 jaar later zie je er niks meer van. Triestig!

Louis Cloquet (1849-1920) architect van deze gebouwen die na 60 jaar terug afgebroken werden voor de bouw van deze hoogbouw. Toch vind ik het spijtig dat ze alles plat hebben gelegd in 1960. Ik vind dat de overheid nogal kwistig omspringt met belastingsgeld.

K.L. Ledeganckstraat

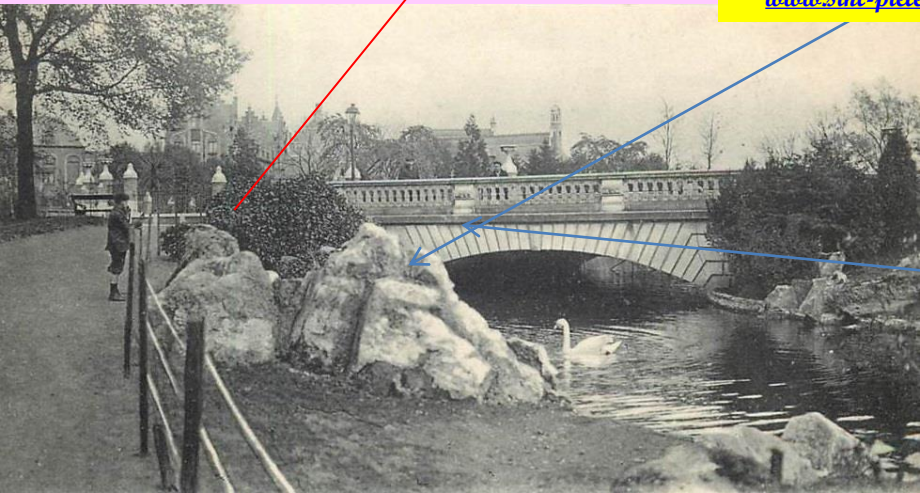
jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

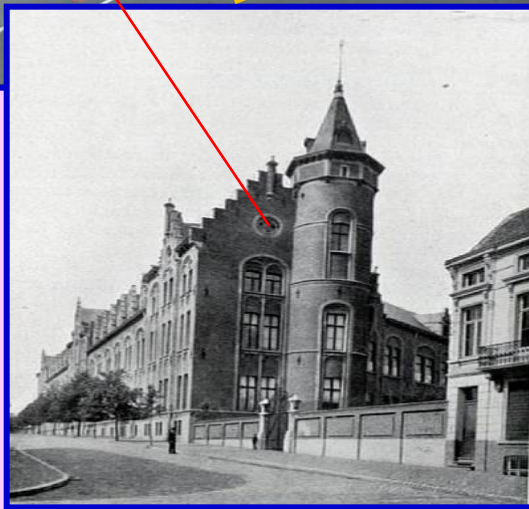
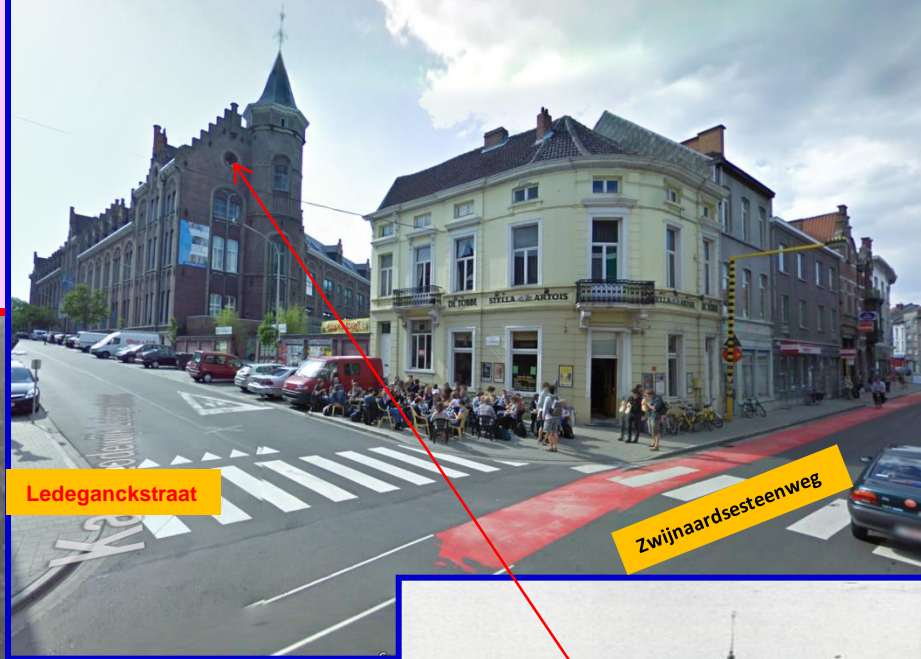
GAND. Jardin Botanique.

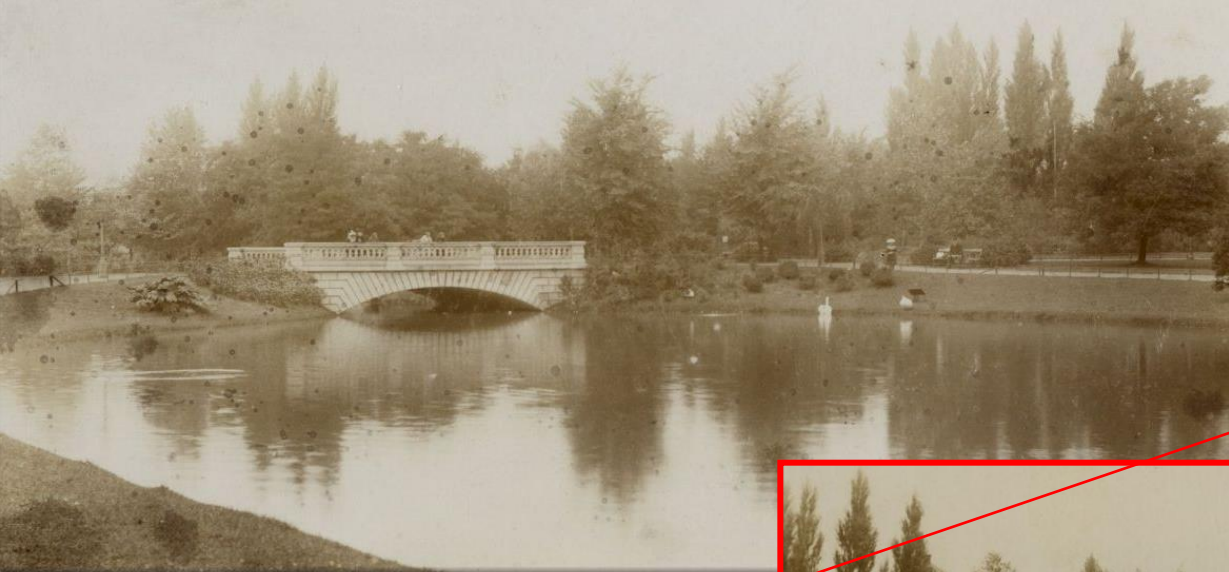
Wat zou de reden geweest zijn van die mooie natuurstenen leuning af te breken?

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

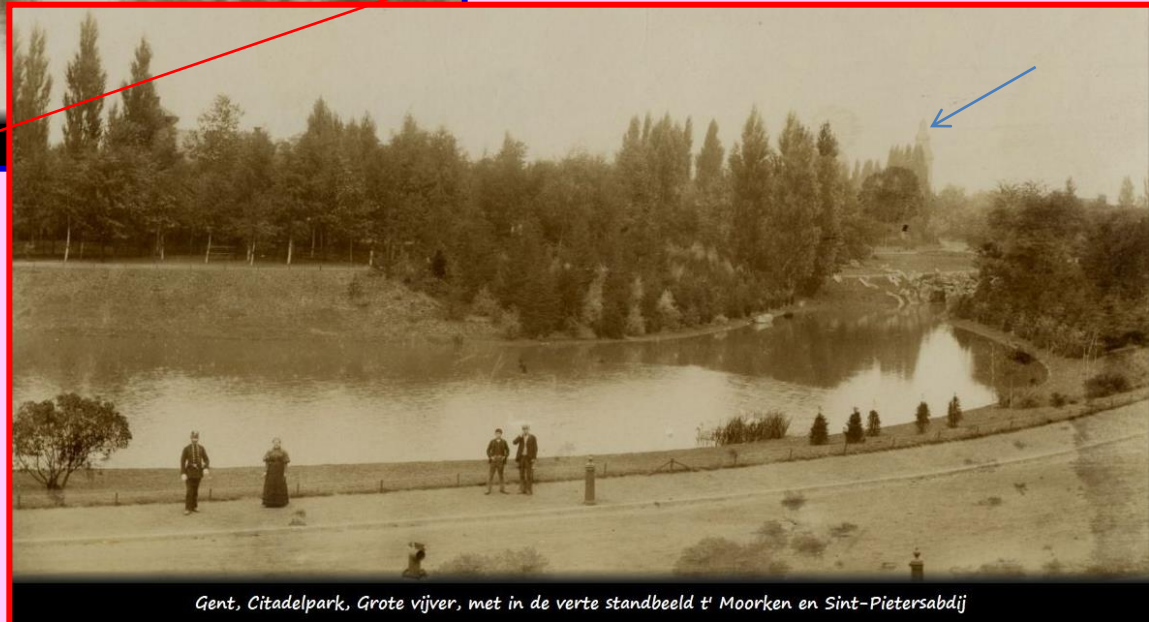
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

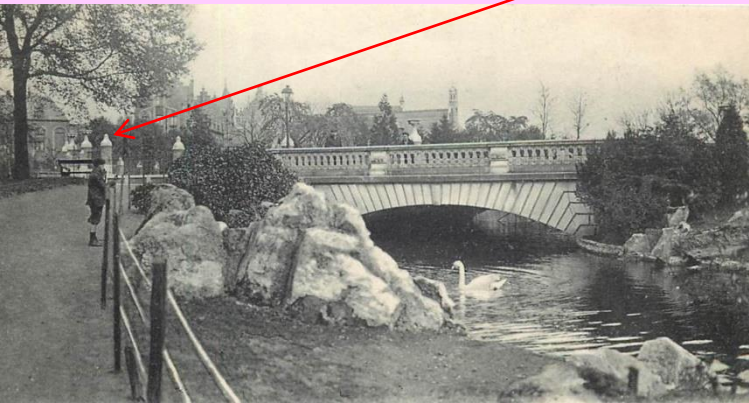
De vijver was toen nog zeer groot en vele bomen zullen daar ook omgehakt worden om er later de **Kruidtuin** van het baudelopark verder te laten genieten van de gezonde lucht.

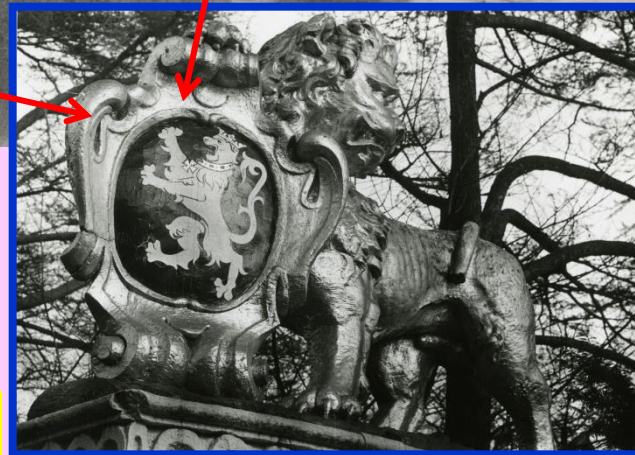
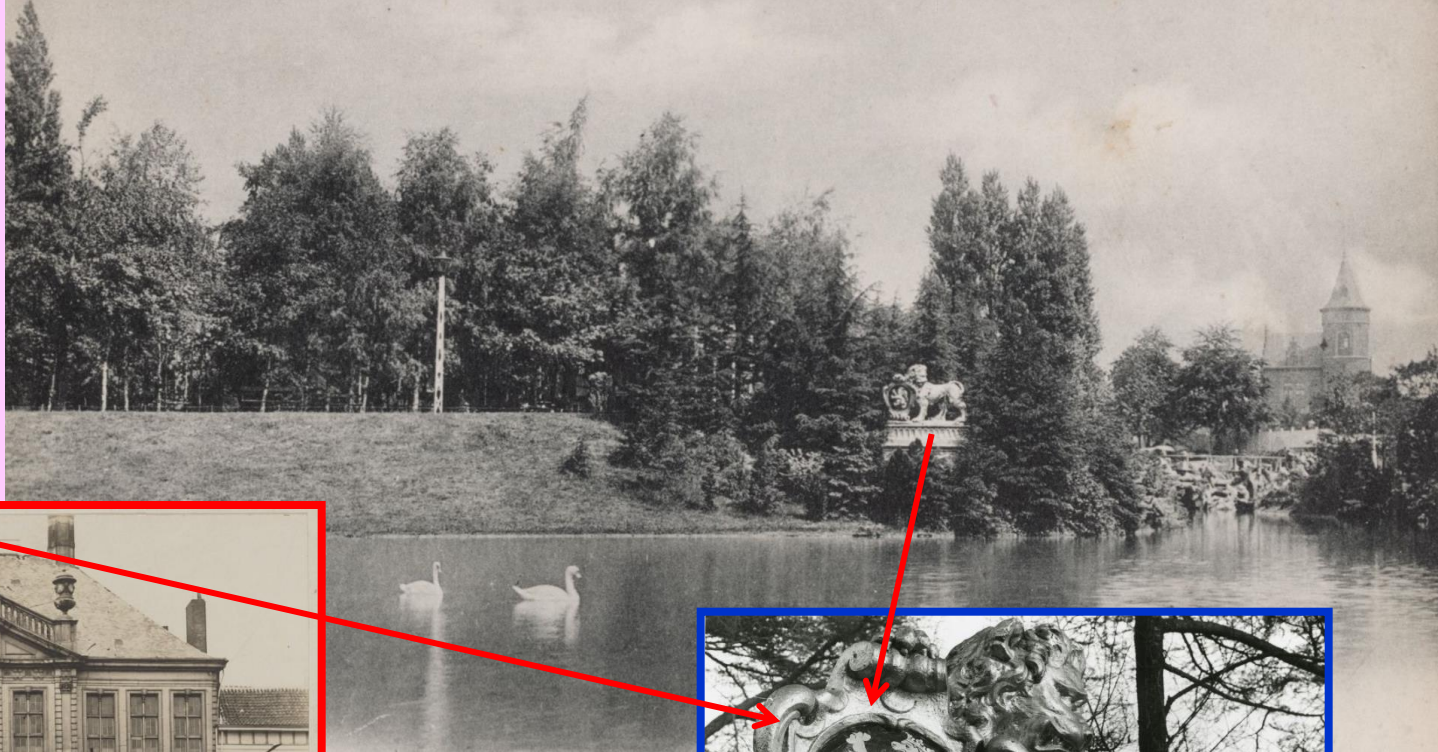
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gent, Citadelpark, grote vijver

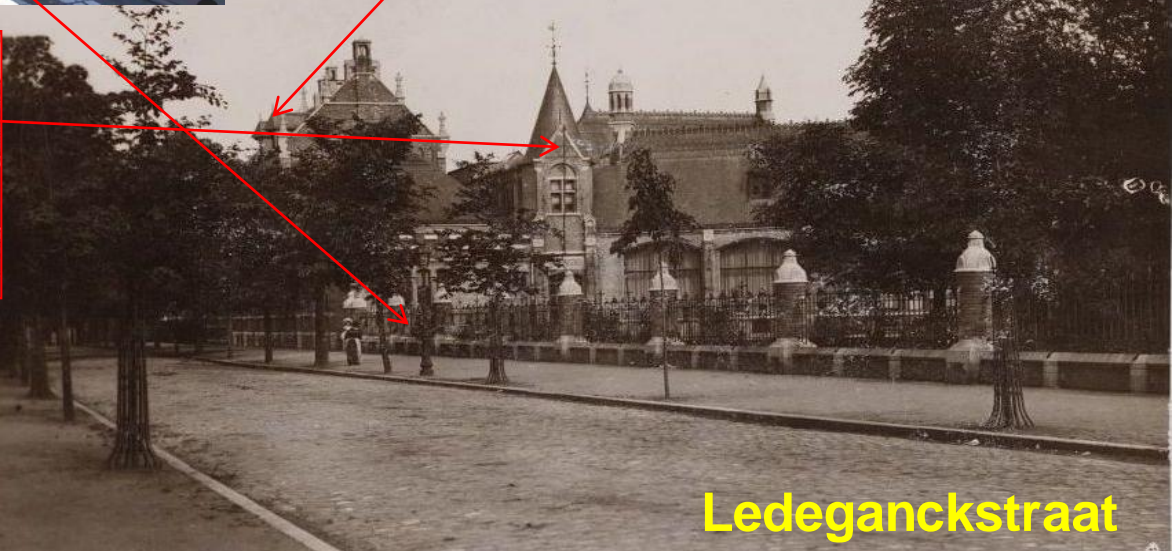
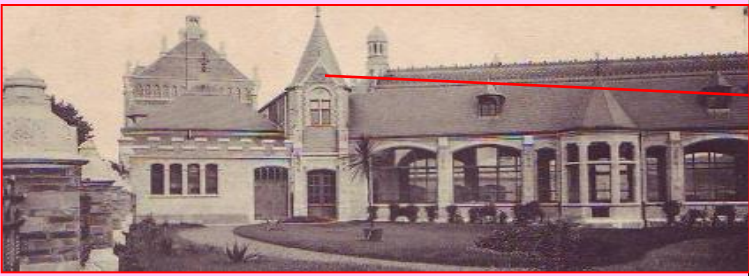
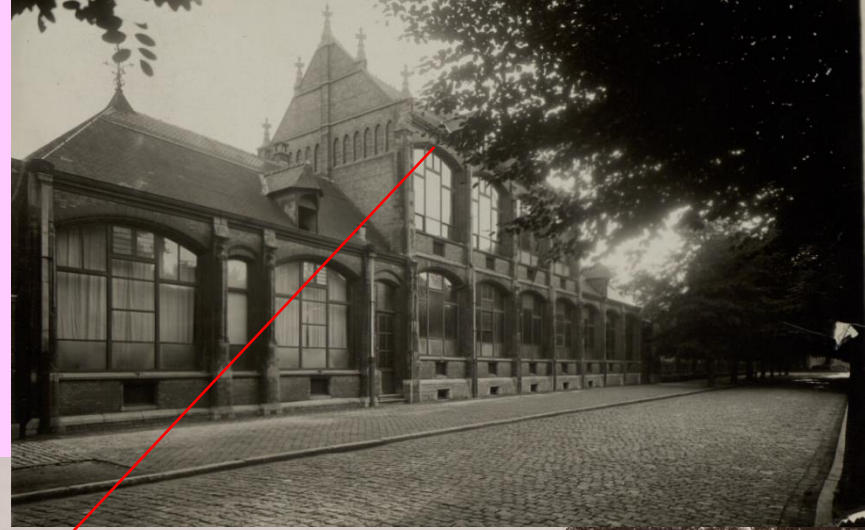

Gent, Citadelpark, Grote vijver, met in de verte standbeeld t' Moorken en Sint-Pietersabdij

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

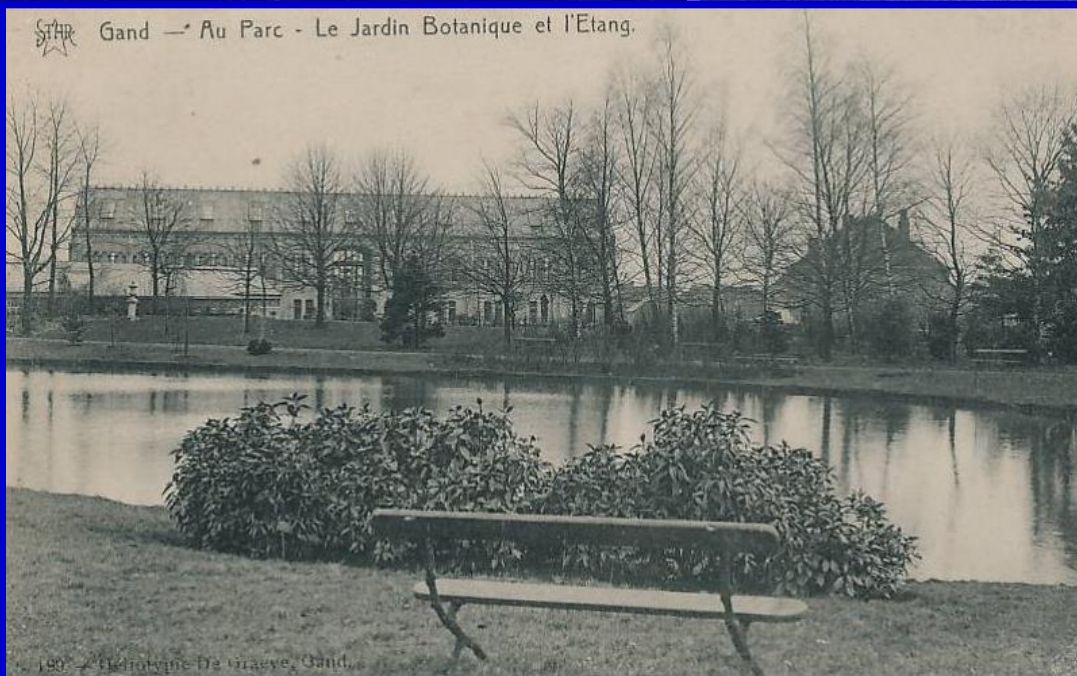
Ledeganckstraat

Architect Louis Cloquet, heeft ook het vroegere postgebouw op de Korenmarkt en de kliniek (universitaire gebouwen) aan de Bijloke, enz... gebouwd.

E. Clauslaan / Hofbouwlaan

STAR Gand — Au Parc - Le Jardin Botanique et l'Étang.

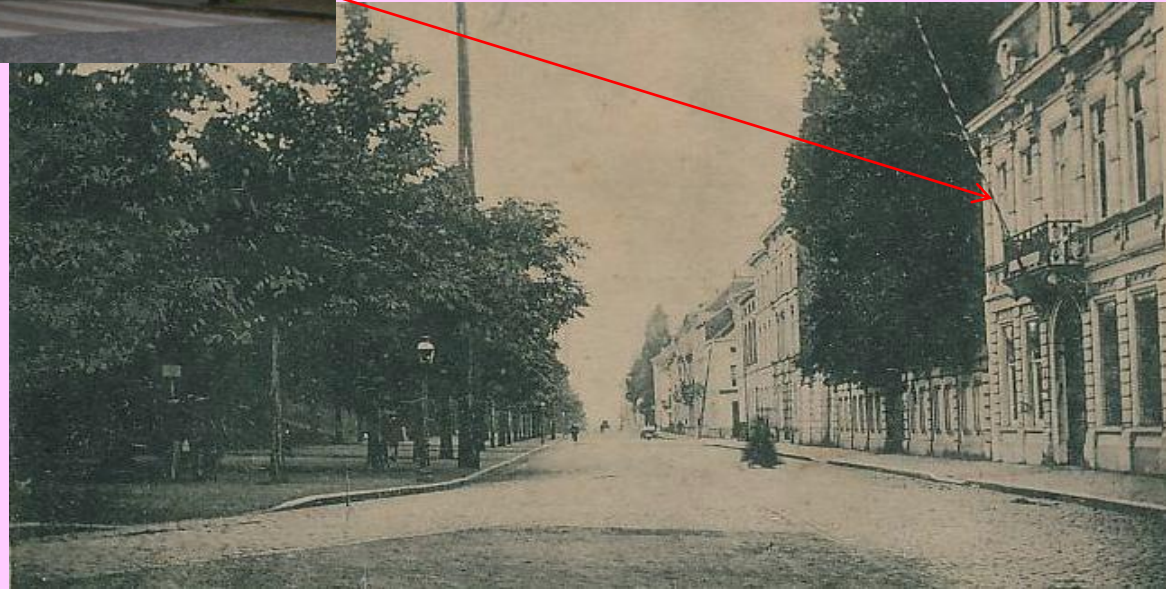

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

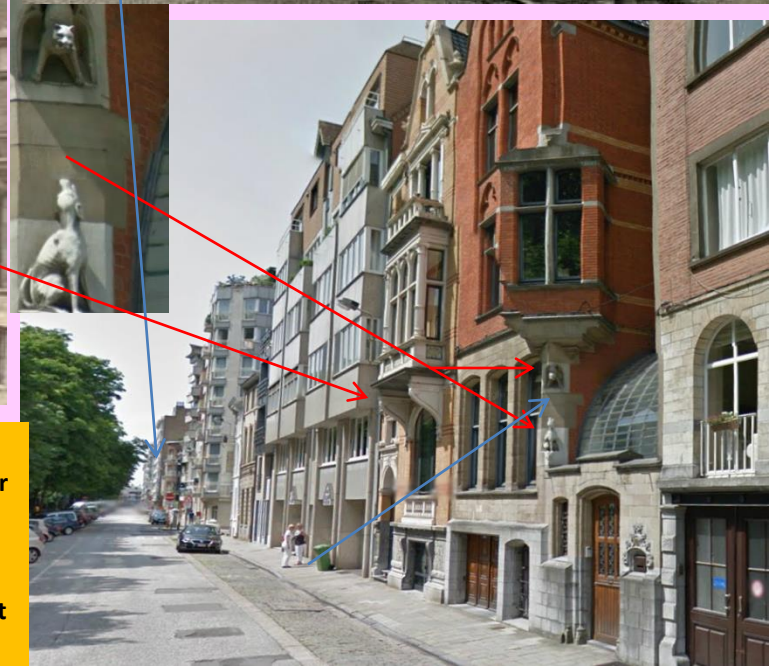
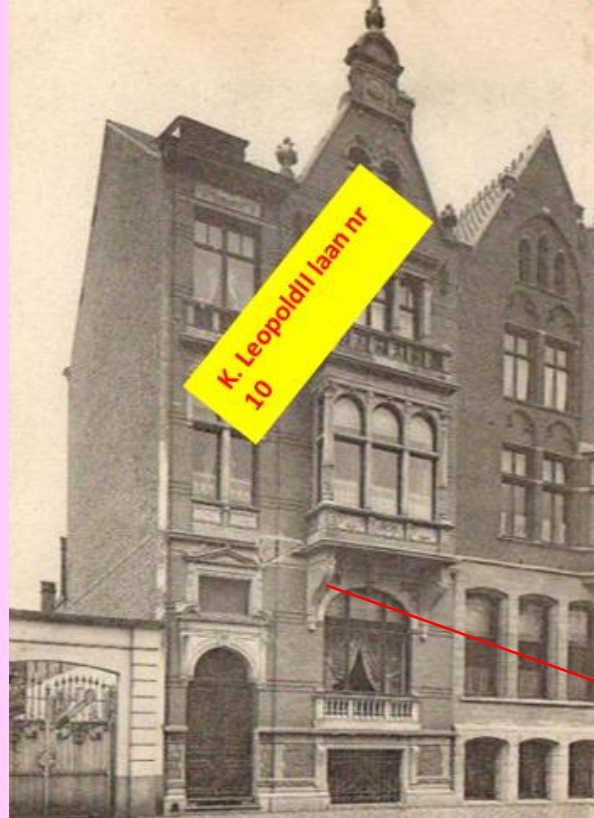
Waar dit groot gebouw eens stond weet ik niet, dus nog op te zoeken

Begin van de K. Leopold II- laan.

De Leopold II-laan ziet er nu gans anders uit dan in 1880-1900

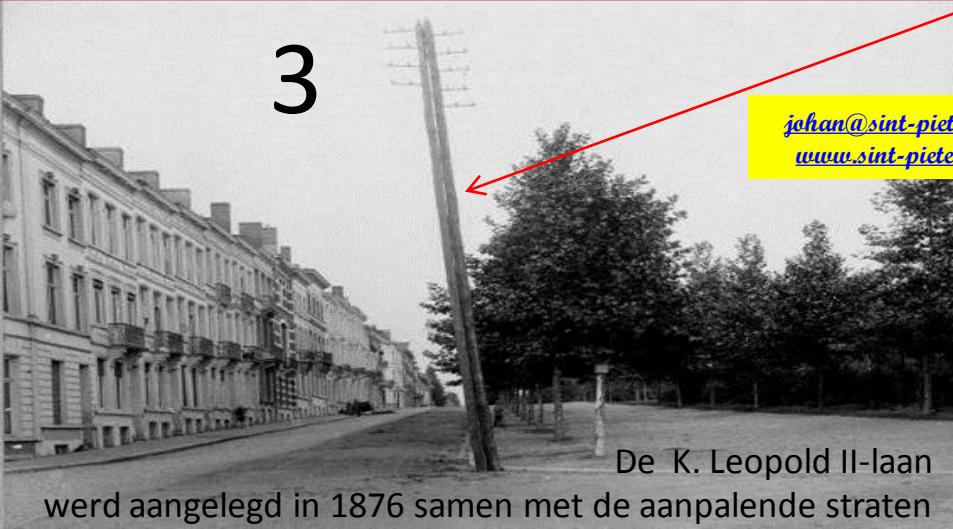
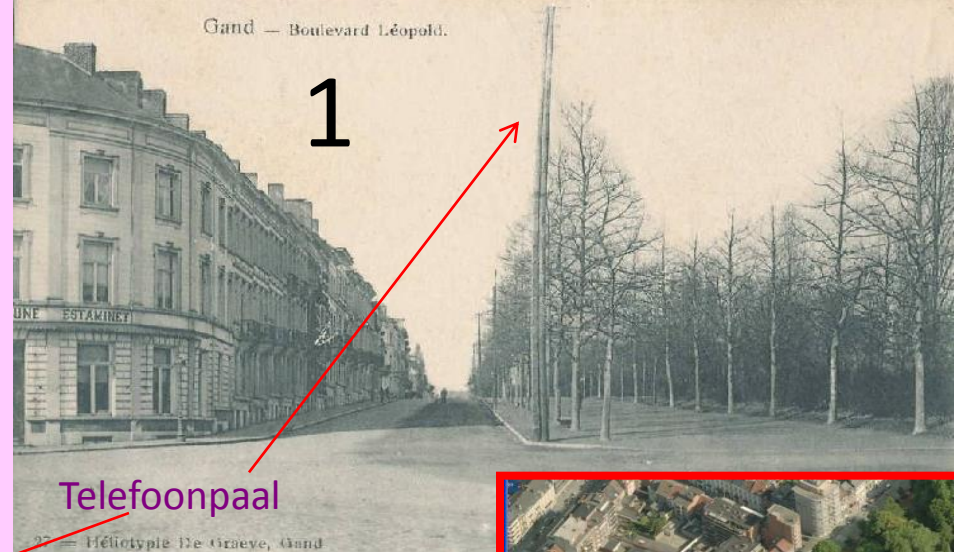
jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

“De kat en de Hond” aan de Koning Leopold II-laan n°24. Dit merkwaardig huis werd gebouwd in 1903 als eigen woning van ingenieur-architect Louis Cloquet (1849-1920), die vooral bekend is als ontwerper van het Postgebouw (1898-1910) op de Korenmarkt en het Sint-Pietersstation (1909-1912). Boven de natuurstenen onderbouw rust een neogotische bakstenen puntgevel waarin de typische gotische Brugse travee-indeling herkenbaar is. Op een hoekpenant onder de erker materialiseren een kat en een hond de huisnaam. Deze woning, die u eens rustig moet gaan bewonderen, illustreert treffend wat men de “Cloquet-stijl” noemt.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Koning Leopold II-laan. In 1972 was het huisnummer hier nog 62. Heden 95. Het werd gebouwd in 1909 door Semey die vele woningen heeft ontworpen.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De huizenrij van ± 567 tot Parkplein (verhoogde spoorwegberm)

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Dit huis (deze stijl) moet gebouwd
geweest zijn rond W.O. I

*Eerste Plein alwaar de stichters van A.K.A. g.
voetbalploeg speelden Kortrijksesteenweg
1901 geen mens kwamen er toen naar kijken -
Langs de Huisenreeks reed toen nog de Paardetram
Speler links is Hector Pieren
Photo Pieren.*

De Kortrijksesteenweg is reeds een zeer oude weg en staat aangeduid op
veel oude kaarten. Al deze huizen op de zwart-wit foto werden gebouwd
na ± 1870. Dit was het jaar dat men toelating gaf om te bouwen rond
de Citadel. Aan de overkant was er een voetbalveld. De schrijver merkte
op dat er geen mens kwam kijken. Kijk heden naar kleine wedstrijden,
deze mensen voetballen niet voor het geld maar voor het plezier dat ze
aan elkaar hebben met het spel. **Juist toch!**

Hierop zien we dat aan het einde van de K. Leopold II-laan het ongeveer ook het einde was qua bebouwing, zie kaart vlg dia

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

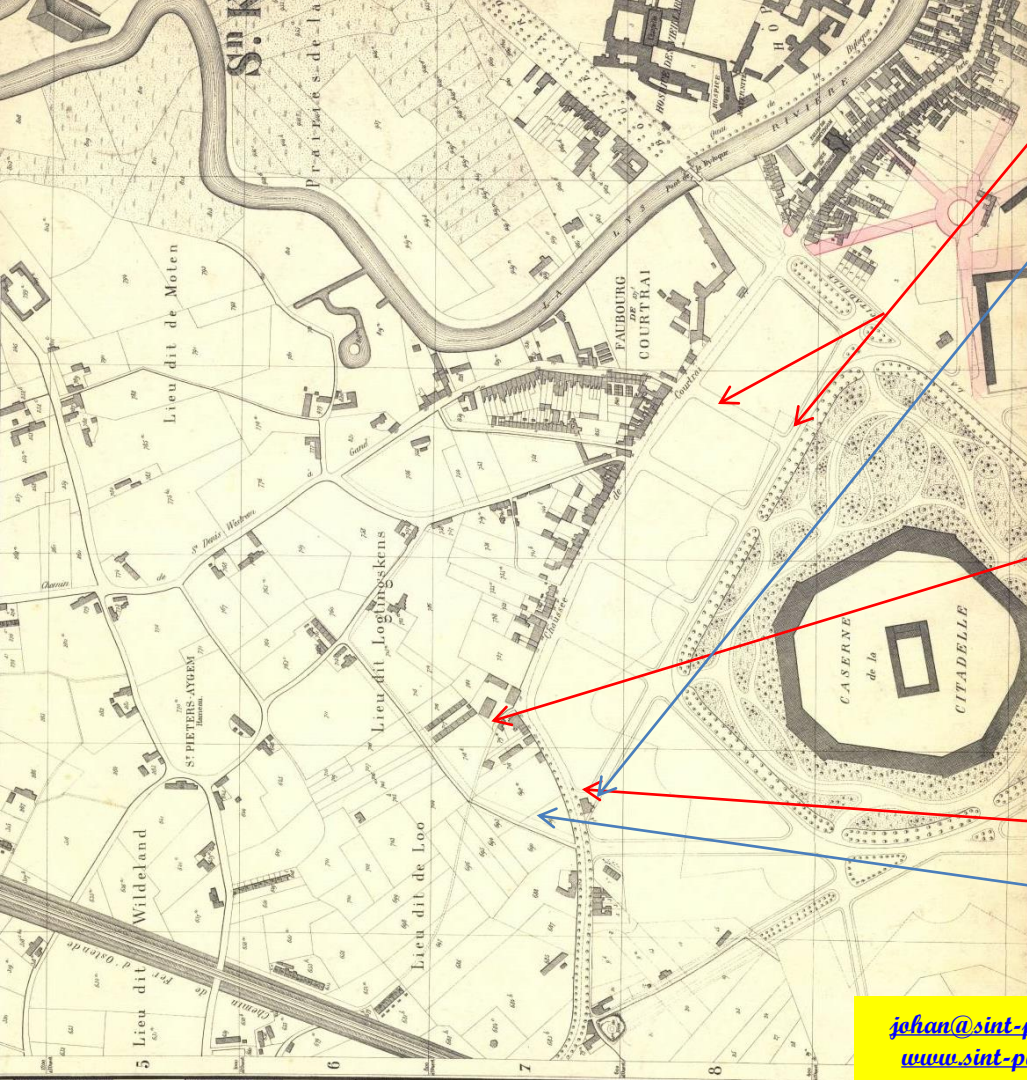
1901 was blijkbaar nog een beetje de grens van de tijd van toen. Deze omgeving zal enkele jaren later bijna volledig onherkenbaar zijn. Het nieuwe

St.-Pietersstation en de Wereldtentoonstelling van 1913 zal hier de aanzet zijn voor de stadsuitbreiding in deze richting. Ook deze voetbalploeg zal een ander terrein hebben moeten opzoeken.

De allereerste ploegfoto van **A**ssociation **A**thlétique La **G**antoise, op het toenmalige Carpentierplein in de Gentse stationsbuurt.

Gent - hoek Kortrijksesteenweg links met de Koning Leopold II-laan rechts en Citadelpark- voetbalploeg 1901

Op de kaart van rond 1880 was nog geen enkel huis gebouwd op de Leopold II-laan en de zijstraten ervan. We zien er ook op het eind van de K. Leopold II-laan reeds oudere bebouwing staan.

Op een terrein voor voetbal zal men er nog 20 jaar moeten wachten. De Citadel zal met de Wereldtentoonstelling van 1913 langzaam volledig verdwijnen.

De Koningin Elisabethlaan was nog een steegje.

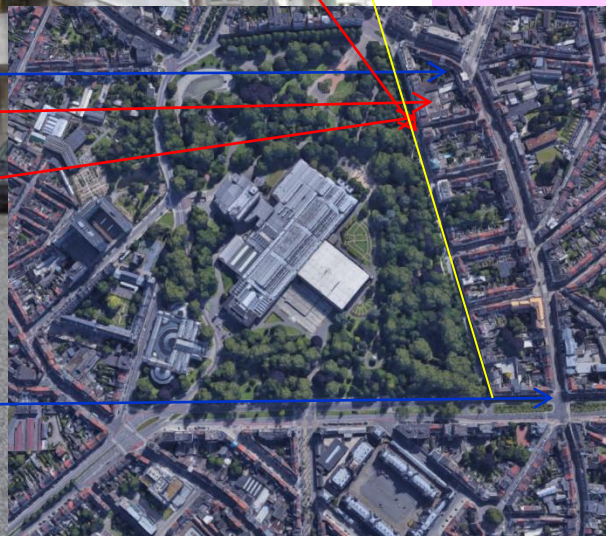
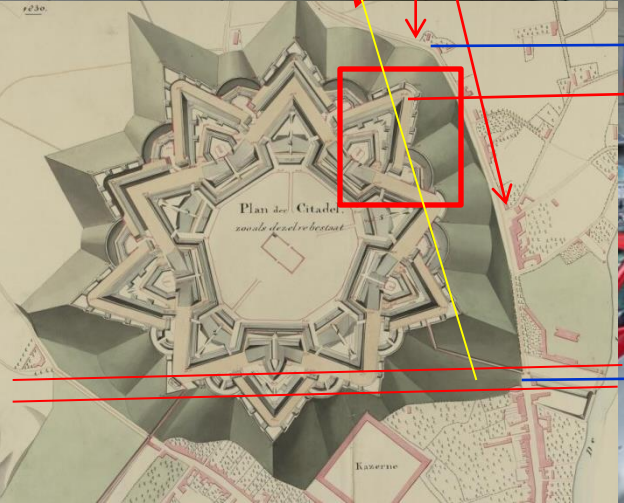
Op de kaart zie je evenmin bebouwing aan de linker-kant van de Kortrijksesteenweg. Daar was een verbod op bouwen in de omgeving van de citadel, daarom ook was het gemakkelijk voor de stad deze straten aan te leggen!

Plaats van de voetbalploeg van de vorige dia.

Eind januari 1972 stoten de grondwerkers bij het aanleggen van de fundamenteën voor het flatgebouw "Erasmus" op zwaar metselwerk die niet van een woonhuis kwam komen. Het waren de lunetten van het bolwerk van de citadel die rond 1870 werd afgebroken

Kortrijksesteenweg

Koning Leopold II-laan werd
aangelegd in 1876.

Foto onder. Rond 1900 aan het
einde van het Citadelpark.

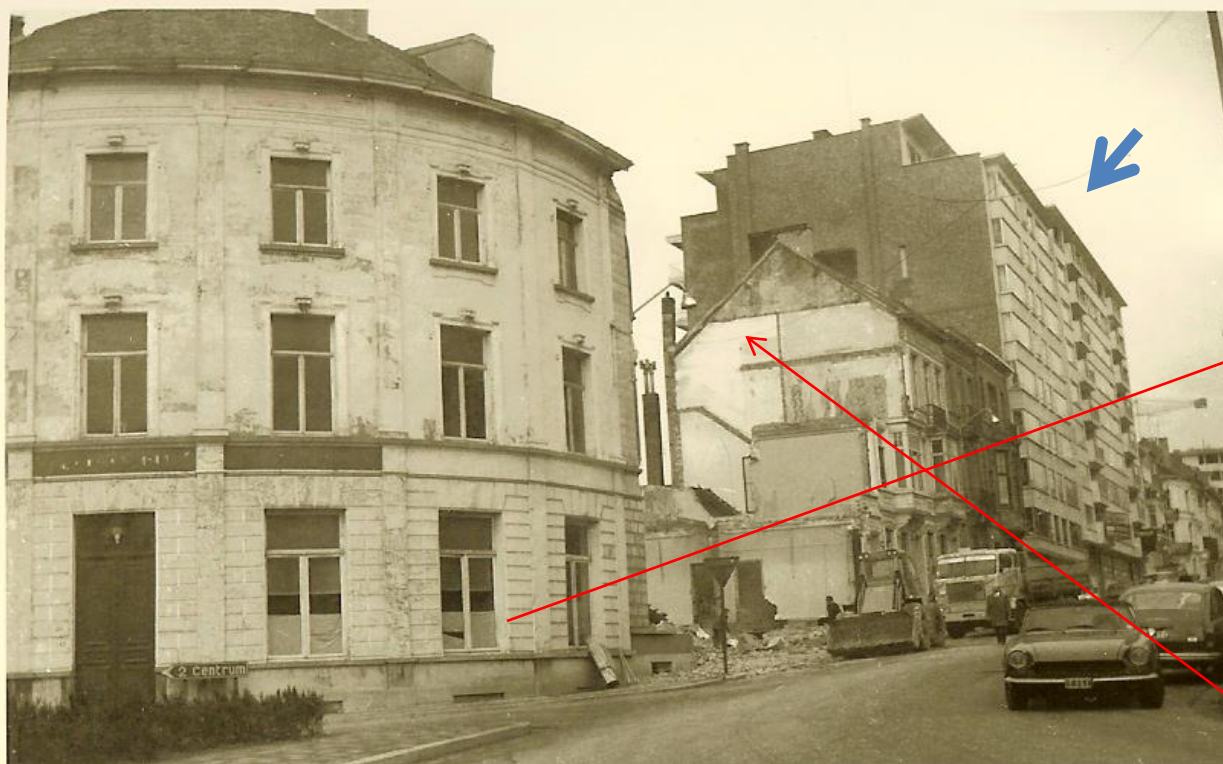
Maar
eerst dit
huis op de
vlgd. dia

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Nieuw 10 bouwlagen met
dakterras erbij gerekend

Oude situatie, 5 lagen
(kelderverdieping plus zolder)

Op de Koning Leopold II-laan is bijna alles verdwenen van de eerste bebouwing rond 1875.

EXTRA - MUROS
S^o I

Hier zal 50 jaar later het Sint-Pietersstation komen te staan. Namelijk in 1912

Bijloke meersen

Plaats van de vroegere stadsgrachten

POUR DE CITADELLE

Kaart van 1850. Onderaan zie je nog juist de **Kortrijksepoort**. Alles was nog landelijk buiten de stadspoorten. Na 1860 zullen bijna alle stadspoorten sneuvelen en heden is dit gebied volgebouwd.

Zie ook vlgd. dia

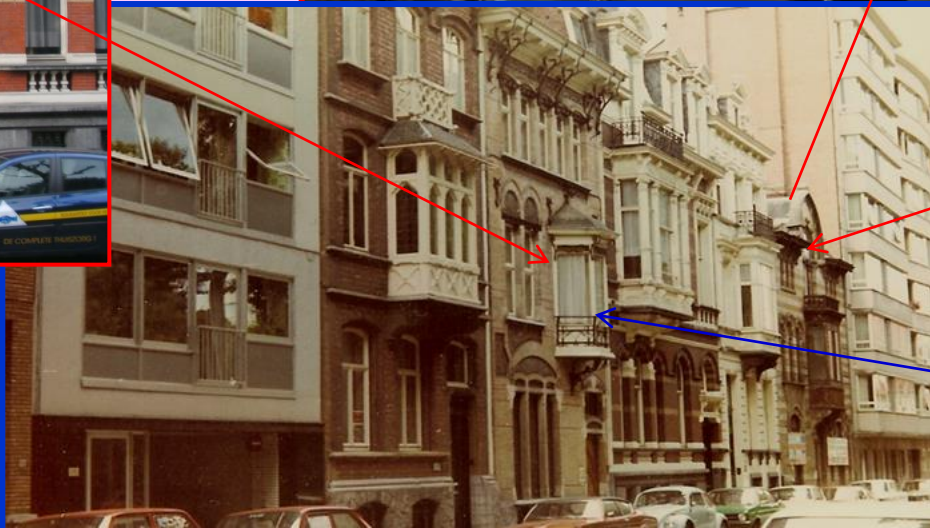
De Kortrijksesteenweg. De linkerkant, als je de stad uitging mocht niet bebouwd worden. Dit is zo gebeven tot rond ±1875 . Dan werd alles verkaveld rond het Citadelpark en werden verschillende straten aangelegd. Rond 1900 is de Jugendstil of Art Nouveau ontstaan. Hier in de Fortlaan gaf men rond 1978 een sloopvergunning om er appartementen te laten optrekken. Het protest heeft niet mogen baten.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

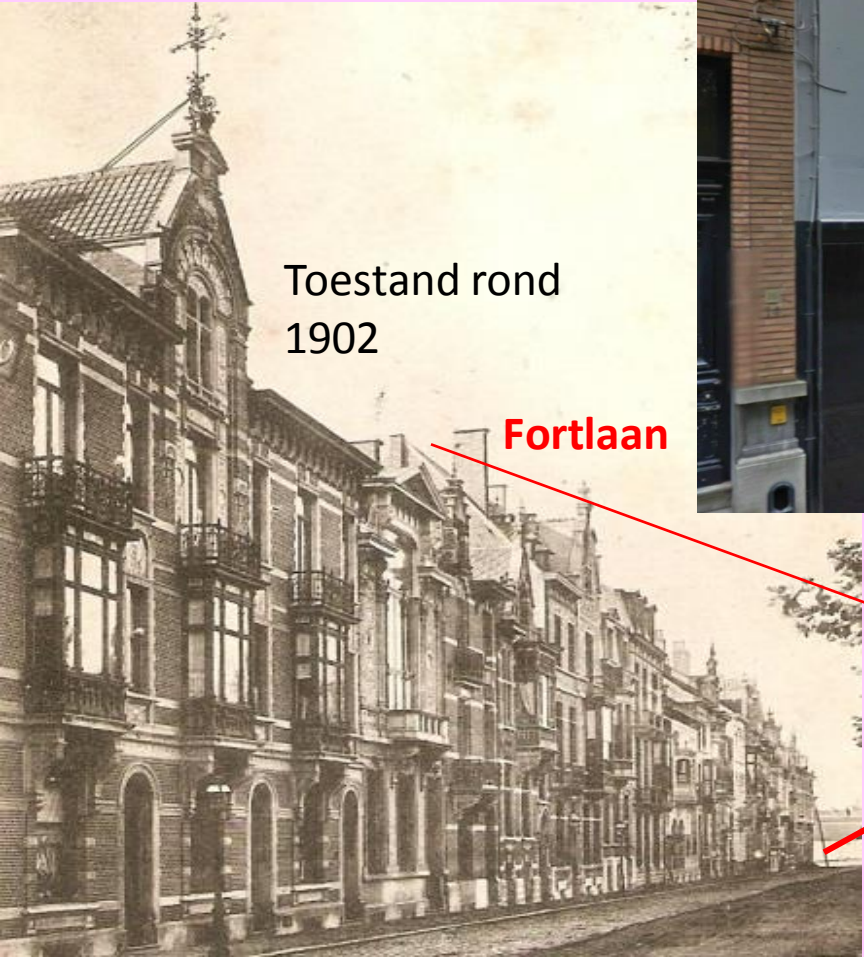

Fortlaan

Het protest eind de jaren zeventig tegen de afbraak kwam veel te laat voor **dit gebouw**. Is wat verder dit **moie huis** beschermd? Ik hoop het.

Ik kon deze huizen maar niet plaatsen. Maar op de vlgd. dia wel.

Toestand rond 1902

Fortlaan

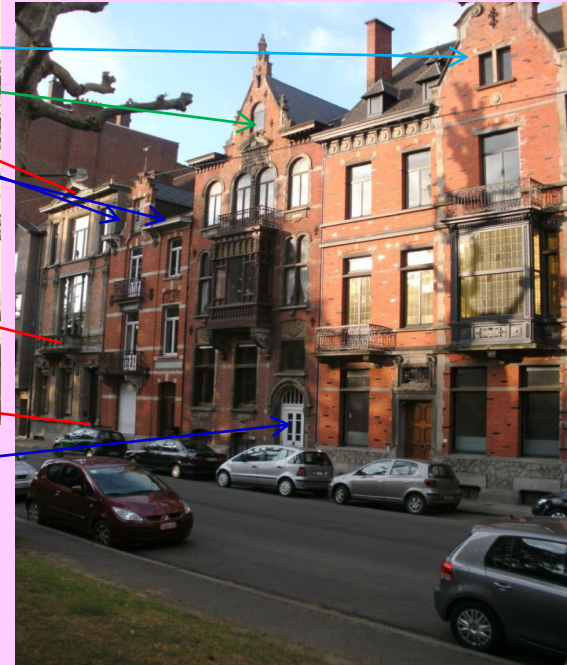
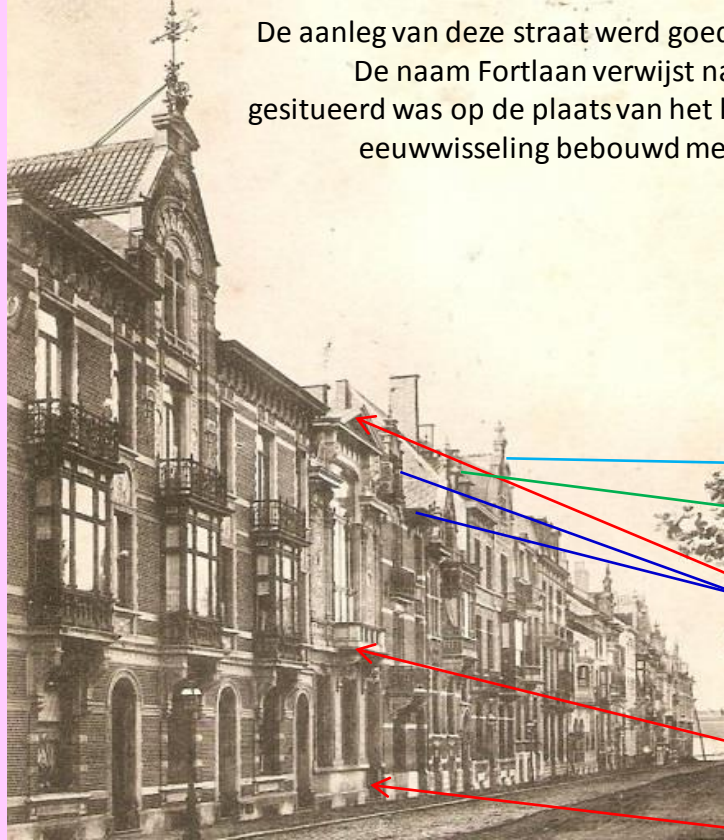
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Vorige dia

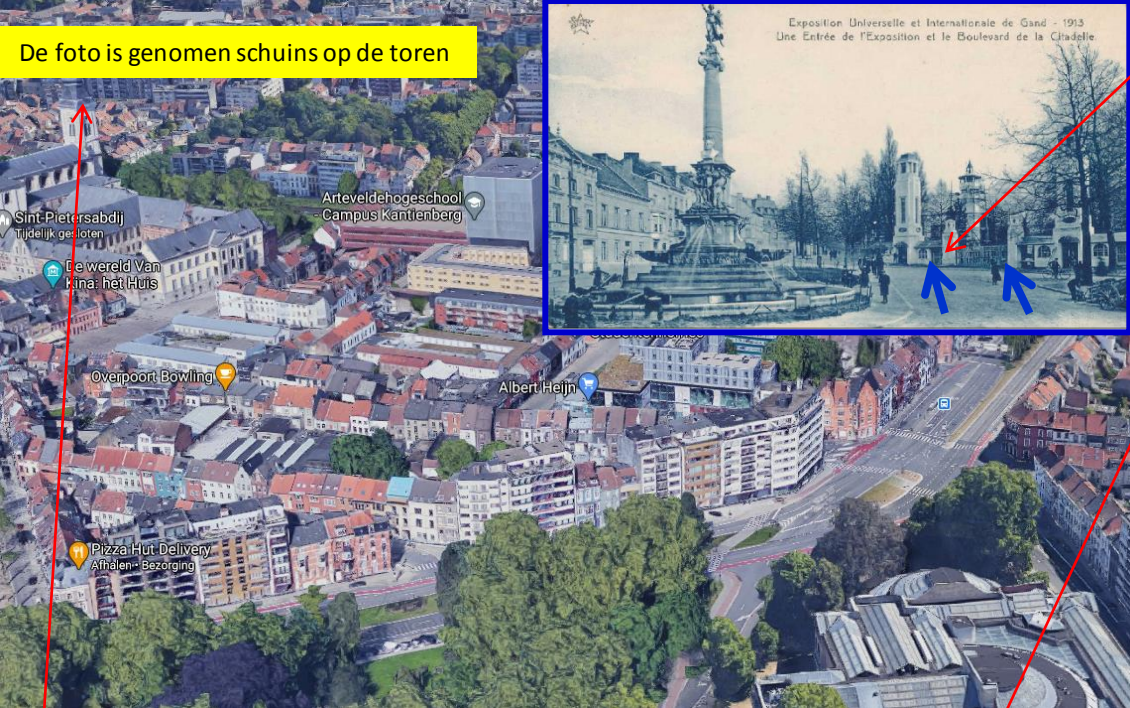

De Fortlaan

De aanleg van deze straat werd goedgekeurd in 1889 en uitgevoerd vanaf 1892. De naam Fortlaan verwijst naar het Montereyfort dat van 1670 tot 1783 gesitueerd was op de plaats van het huidige Citadelpark. De straat werd rond de eeuwwisseling bebouwd met nogal wat Art Nouveau-gevels waarvan er ondertussen veel zijn verdwenen.

De foto is genomen schuins op de toren

In 1913 was de ingang van de expo hier aan het Citadelpark. Later werd vanaf hier een brede strook ingenomen van het park om de laan te verbreden

(2 rijstroken + fietspad + dwarsliggende parkeerstrook vanaf gans de lengte van het Citadelpark).

In 1902 opende het M.S.K. zijn deuren.

2 grote tentoonstellingen werden hier gehouden. Een landbouwtentoonstelling in 1898 en een provinciale in 1908. Waar precies deze hallen stonden kan ik niet bepalen. Ik denk dat dit gebouw dicht tegen de Heuvelpoort stond op het eind van de Ch. de Kerchovelaan in het Citadelpark. We zien achter het gebouw nog bomen staan. Het is een foto van de provinciale tentoonstelling uit 1898.

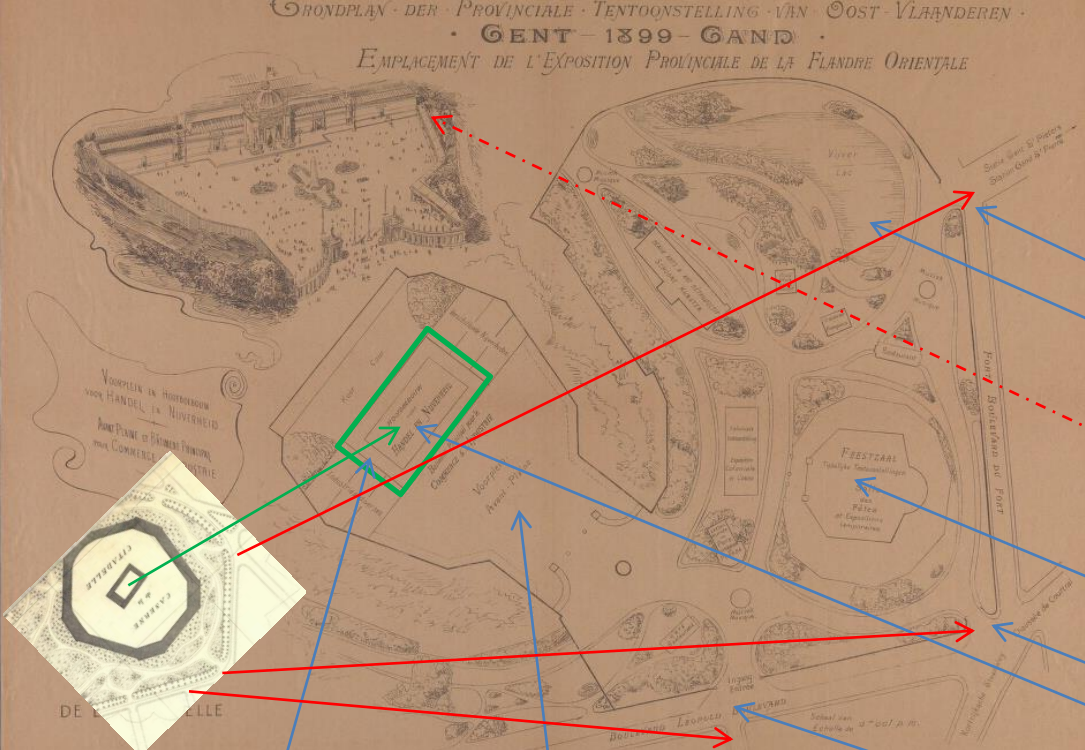
Al de volgende dia's gaan over tentoonstellingen die plaats hadden in het Citadelpark voor 1913.

Opbouw

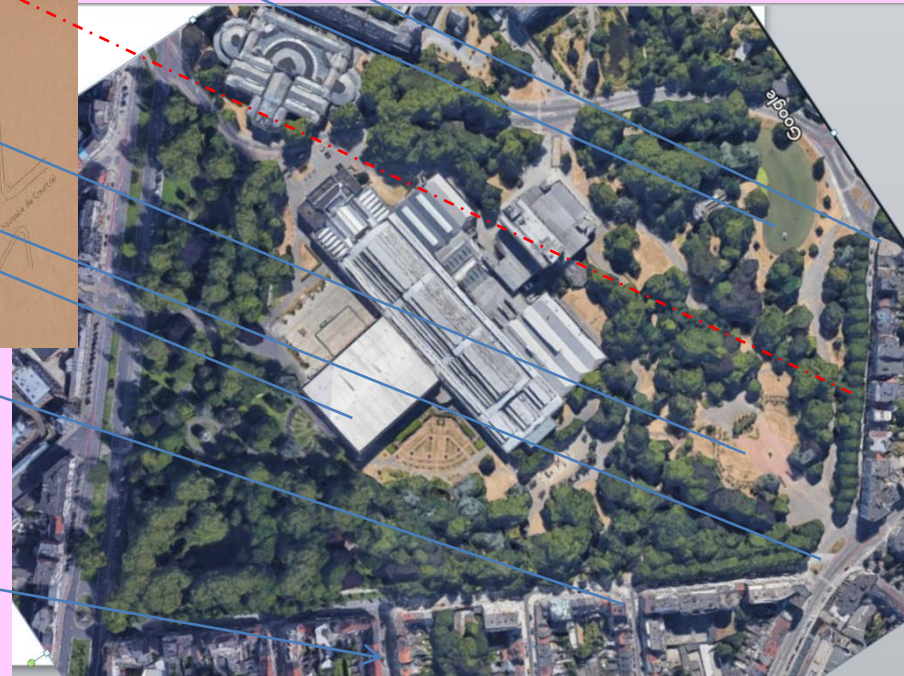

vorige dia
te vergelijken met
Google
maps

In 1898 kreeg het M.S.K. een goedkeuring om te bouwen op een rustige plaats buiten de poort. In 1902 was de opening. Maar het M.S.K. was niet zo groot als nu. Ik denk zelf dat ze pas begonnen bouwen zijn na de provinciale tentoonstelling van 1899.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

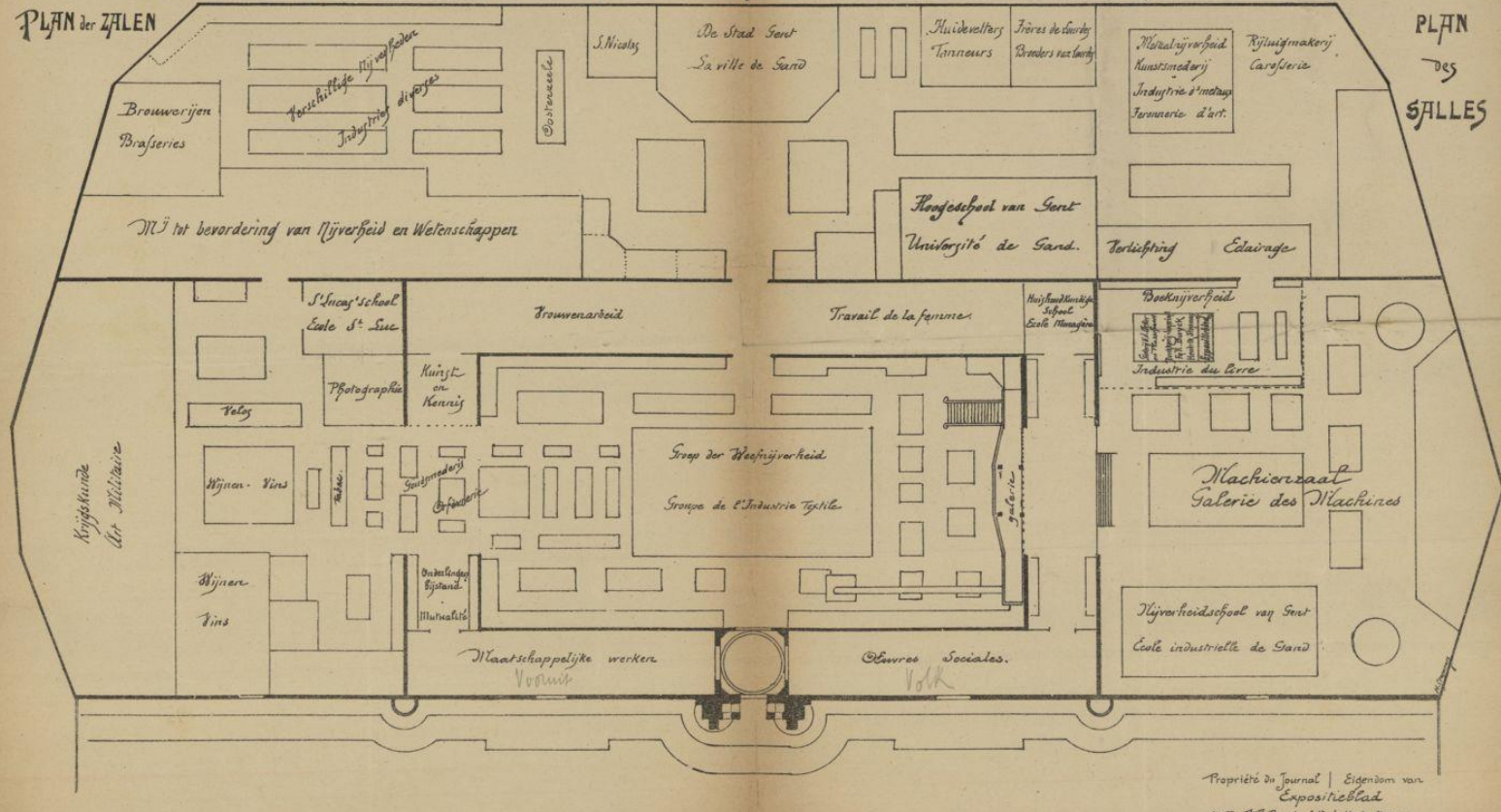
Ik riep zujuist eureka maar ik had te vroeg gekraaid. Op de tekening staat de volledige Fortlaan getekend. Maar nog niet 1/3 van de Leopold II-laan waar 4 straten op uitkomen. Ook de fontein van de Ch. de Kerckhovelaan staat er niet op. Men beweert dat de soldaten naar de nieuwe kazerne zijn verhuisd voor de landbouwtentoonstelling in 1908. De kazerne werd toen afgebroken. Ik vermoed nu dat de soldaten voor deze expo tijdelijk de kazerne hebben verlaten daar er in dit gebouw handel en nijverheid was. Voor het gebouw was er een plein voor de drill van de soldaten.

Plan Officiel de l'Exposition Provinciale de Gand.

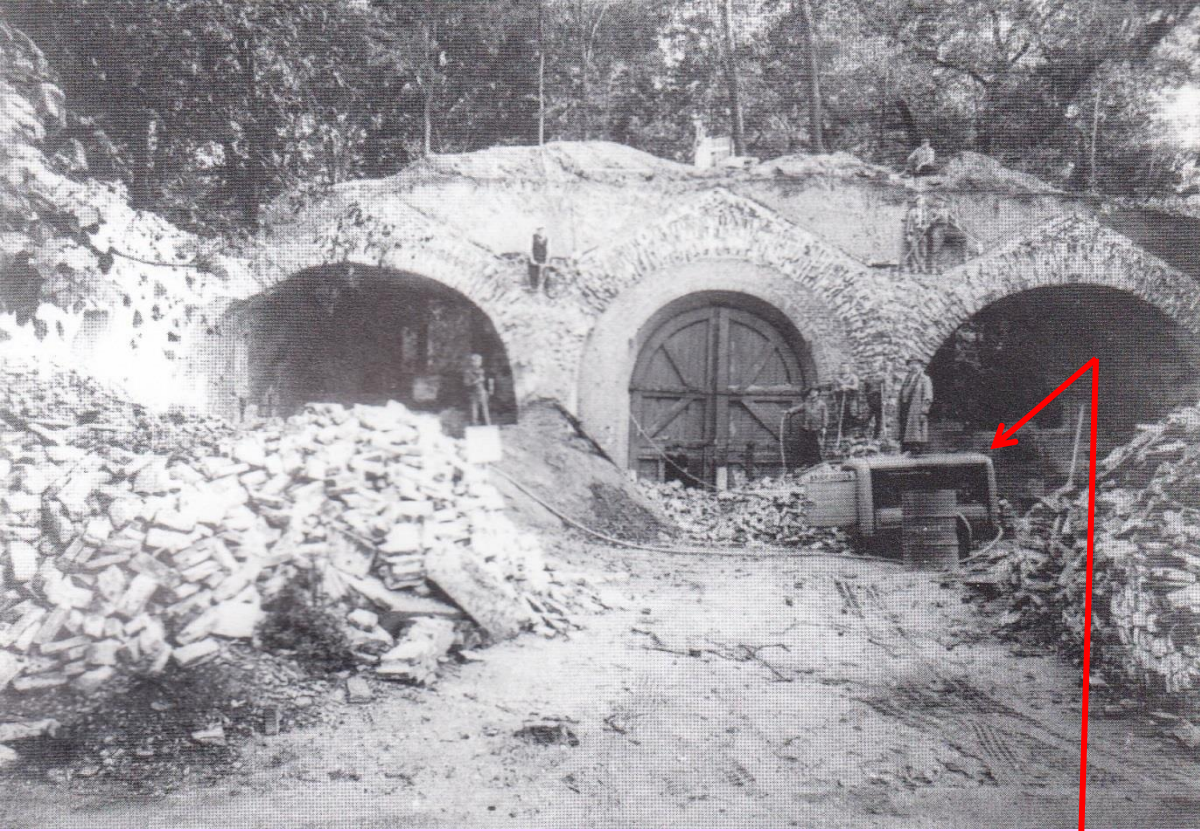
Officieel plan der Provinciale Tentoonstelling van Gent.

PLAN der ZALEN

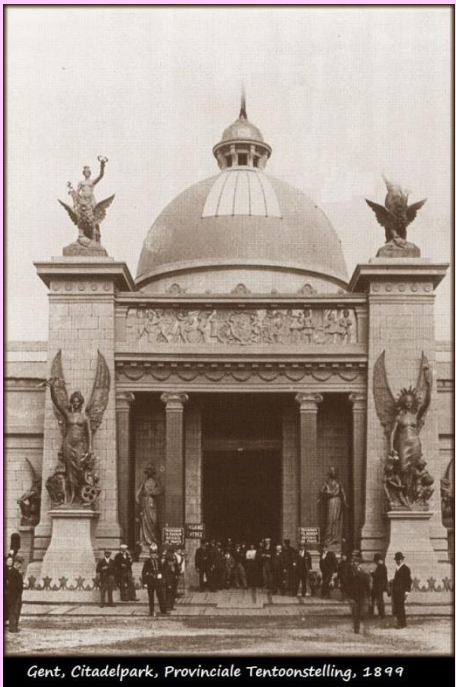
PLAN des SALLES

Propriété du Journal | Eigendom van
Expositiesblad
drukt: P. R. Buyck, p. 4 Hendr. Schepman.
E. B. N. O. U. 0163 0001

In 1859 gaven de militaire autoriteiten de kant naar de Kortrijksesteenweg vrij en kon de stad nadenken hoe en wat ze met dit enorm stuk grond zouden doen. Later in 1875 was er reeds een park en straten aangelegd.

De voorbereiding van de Provinciale Tentoonstelling in 1897. Deze hadden plaats in 1899. Als ik naar het buitenland ga vind ik ook citadellen die goed op de onze lijken. Ik vind het nog altijd spijtig dat men onze citadel heeft opgeblazen en dit gebeurde ook letterlijk door onze genietroepen. Er was 23 man nodig voor het slopen van 11 gewelven van 8 m hoog en 6 meter breed.

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

C. Monnaie - ill.
48 P. de V. - ill.

Fete Tentoonstelling van Schoone Kunsten, Nijverheid, Landbouw en Hovingbouw zal te Gent geopend worden van 1° Juni tot 1° October 1899, onder de hooge bescherming van Z. K. H. Prins Albert van België, met de medewerking van den Staat, de Provincie en de stad Gent.
De openbare besturen worden uitgenoodigd hun besten steun tot de inrichting dezer Tentoonstelling te verleenen.
Le Gouverneur.
B^o R. DE KERCHOVE D'EXAERDE

Une Exposition Artistique, Industrielle, Agricole et Horticole sera ouverte à Gand, du 1er Juin au 1er Octobre 1899, sous le haut Patronage de S. A. R. le Prince Albert de Belgique, avec le concours de l'Etat, de la Province et de la ville de Gand.
Les administrations publiques sont invitées à prêter leurs bons offices en vue de l'organisation de cette Exposition.
Le Gouverneur.
B^o R. DE KERCHOVE D'EXAERDE

Timbre réclame de l'Exposition Provinciale
10 TEINTES, Prix: fr. 2,50 le mille.

Gent, Exposition provinciale 6 Augustus 1899

PROVINCIALE TENTOONSTELLING - EXPOSITION PROVINCIALE
FLAMISCHE AUSSTELLUNG - FLEMISH EXHIBITION

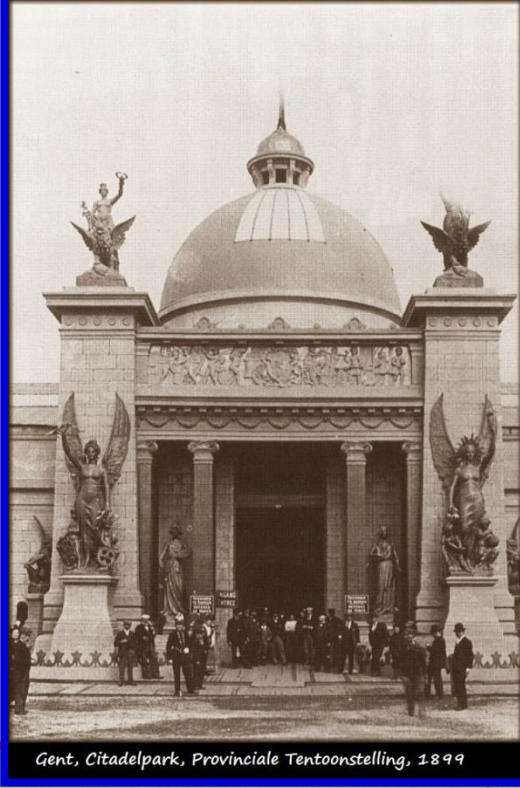
BERICHT

AVIS

IMP. DE VESTEL, GAND.

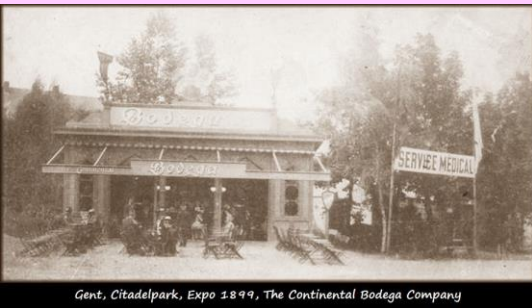
Gent, Citadelpark, Salle des Fêtes, Feestzaal, 1899

Gent, Citadelpark, Provinciale Tentoonstelling, 1899

Gent, Citadelpark, Expo Provinciale 1899, Section Congolaise

Gent, Citadelpark, Expo 1899, The Continental Bodega Company

Gent, Citadelpark, Expo Provinciale 1899, Patisserie Broecker

Gent, Citadelpark, Expo Provinciale 1899, Chalet Matadi

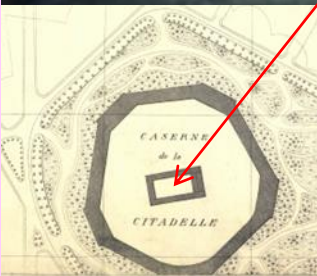

Gent, Citadelpark, Expo Provinciale 1899, Cintra Wine Company

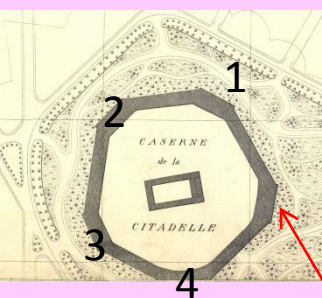

De feestzaal is onmogelijk wat deze is er maar gekomen voor de opening van de Expo van 13ne en de kazerne werd gebruikt tot de Leopoldkazerne daar zijn deuren opende. Ik vermoed, ben bijna 100% zeker dat de soldaten deze kazerne tijdelijk hebben verlaten gebouwd afgebroken. Dan is dit een zeer waardevolle foto. Want nooit hebben we een foto kunnen zien van de kazerne

Als men natuurlijk bedoelt feestzaal restaurant zal dit tijdelijk zijn want na deze tentoonstelling zijn de soldaten terug gekomen om dan definitief enkele jaren later te verhuizen naar hun nieuwe kazerne, de Leopoldskazerne

Gent, Citadelpark, Salle des Fêtes, Feestzaal, 1899

Dit moet een van de 4 binnenpoorten zijn geweest van de kazerne die reeds lang geleden werd afgebroken. Je kent dat hé militair domein mag je niet fotograferen. Ook niks te zien op het Gevaertplan uit 1880. De middelste foto is een poort van de kazematten? In ieder geval zijn dit 2 volle deuren terwijl deze deur hierboven 2 deuren heeft en boven een vast gedeelte.

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908. Les Pavillons à l'Entrée de l'Exposition.

Héliotypie De Graeve, Gand.

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Les Pavillons à l'Entrée de l'Exposition

1908

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908. Vue d'ensemble des Pavillons.

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Vue d'ensemble des Pavillons

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908. Groupe de Machines Agricoles II.

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Groupe de Machines Agricoles II.

We mogen deze tentoonstelling niet onderschatten. Het was de tijd dat er nog veel handarbeid werd verricht. Toen waren er nog zeer veel landbouwers !!!

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908. Vue Générale I.

Héliotypie De Graeve, Gand.

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Vue Générale I

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908. Admission des Bestiaux

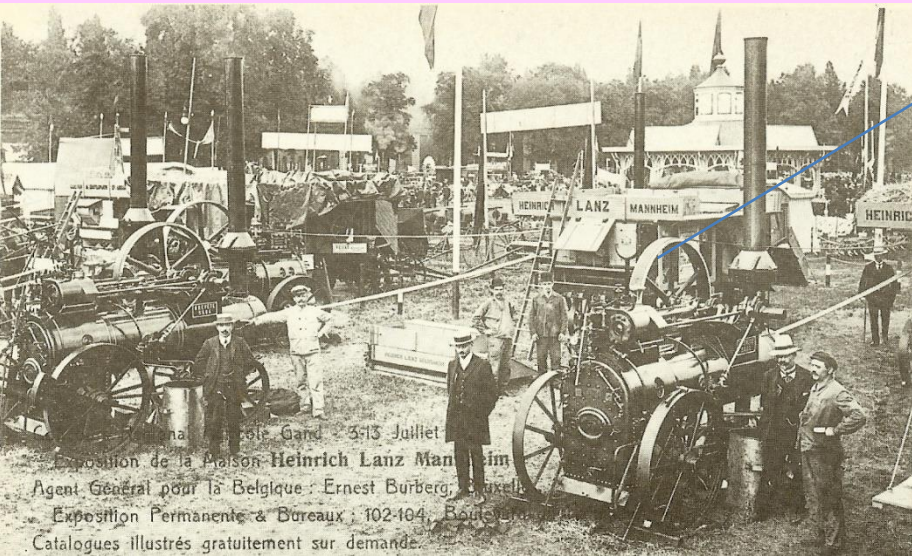
Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Admission des Bestiaux

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908.

Les Machines Agricoles III de M. Lanz à Mannheim.

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Les Machines Agricoles III de M. Lanz à Mannheim

Exposition Permanente à Gand - 3-13 Juillet

Exposition de la Maison Heinrich Lanz Mannheim

Agent Général pour la Belgique : Ernest Burberg, Bruxelles

Exposition Permanente à Bureaux : 102-104, Boulevard de la Woluwe

Catalogues illustrés gratuitement sur demande

121. De landbouwtentoonstelling van 1908 op de binnenkoer van de Citadel. Hier ziet men enkele locomobiles op wielen van de firma Lanz uit Mannheim. Waar is de tijd dat dergelijke (gevaarlijke!) machines in het veld stonden te puffen, gestookt met brikketten en met een lange riem aan de dorsmachine verbonden! De aankomst van deze tuigen op de boerderij was een hele gebeurtenis: ze betekende het einde van de oogst en het einde van het seizoen.

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908.

Groupe de Machines Agricoles I.

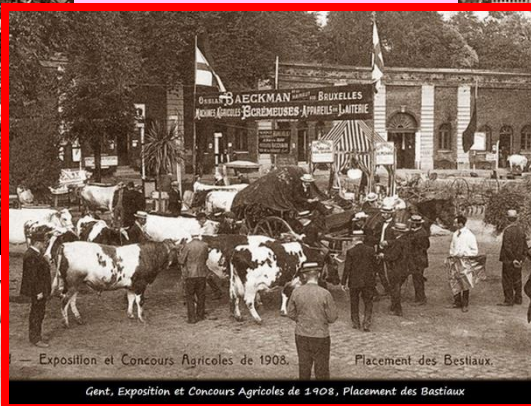
Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Groupe de Machines Agricoles I.

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908.

Le Placement des Machines.

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Le Placement de Machines

Exposition et Concours Agricoles de 1908. Placement des Bestiaux.

Gand — Exposition et Concours Agricoles de 1908.

Pavillon des Ecrèmeuses M

Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Pavillon des Ecrèmeuses Melotte

— Exposition et Concours Agricoles de 1908. Machines Agricoles de Ed. de Saint Hubert.

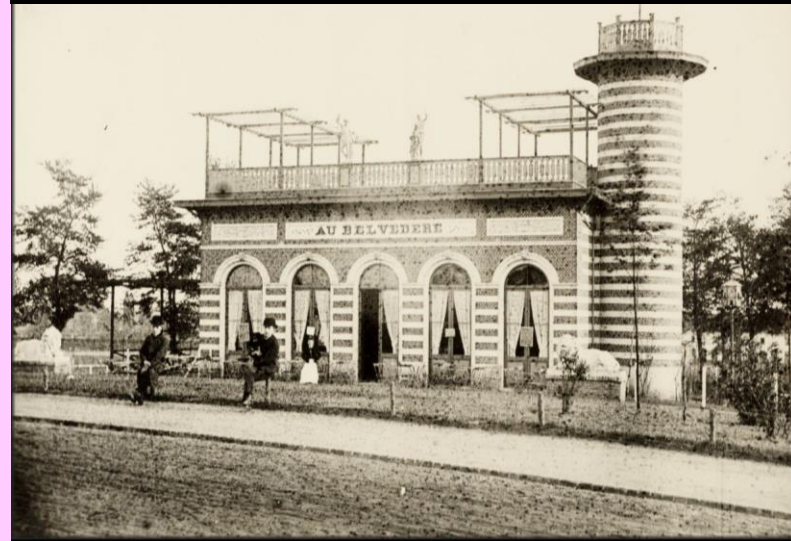
Gent, Exposition et Concours Agricoles de 1908, Machines Agricoles de Ed. de Saint Hubert

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ik denk Ch. De Kerchovelaan? Was dit gebouw van expo 13 of eerdere tentoonstellingen in het Citadelpark??

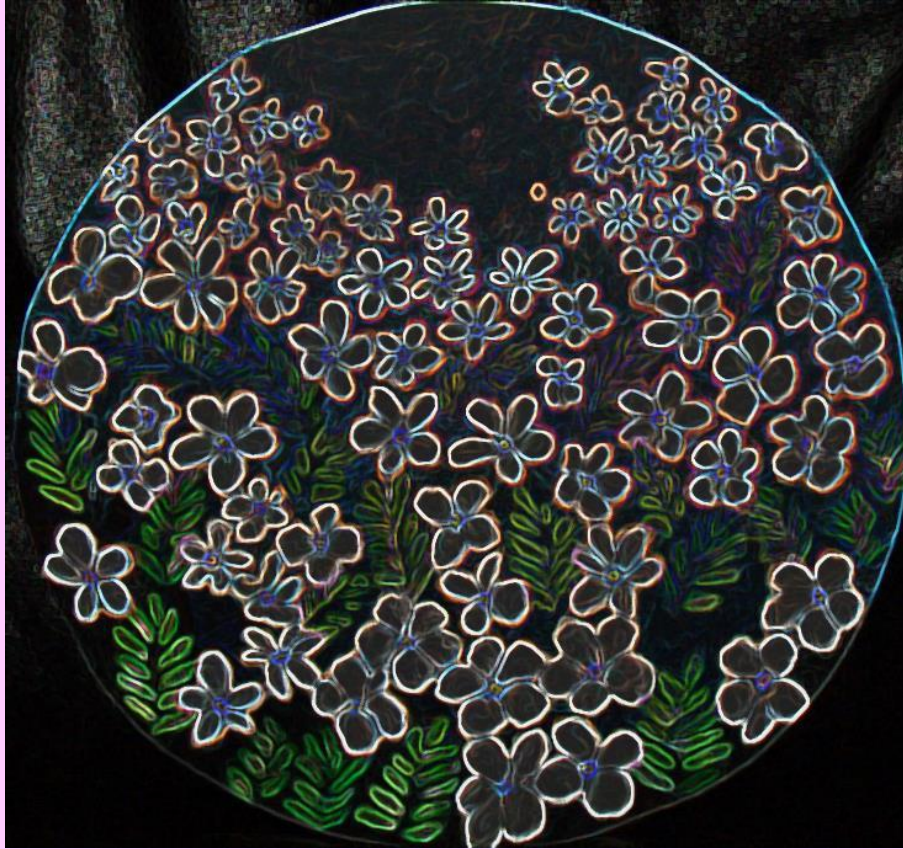

Gent, Citadelpark, Au Belvédère, gesloopt in 1911. plaats, de huidige Krijgslaan, thv het kruispunt met de Parklaan

Gent, Citadelpark, Au Belvédère, gesloopt in 1911. plaats, de huidige Krijgslaan, thv het kruispunt met de Parklaan

Einde C2.
Ga verder
naar C3
voor
binnen de
Kortrijkse
poort.

Het Citadelpark zal men blijven associëren met de **Gentse floraliën** die verhuisd waren van de Coupure rechts naar het Citadelpark waar in 1913 de expo plaats had. In 1990 verhuisden ze naar Flanders Expo en in 2016 zijn ze terug naar de binnenstad gekomen.

Geef deze website door aan vrienden met E23 erbij zodat zij onmiddellijk hun keuze kunnen maken. Je gaat er hen en ook ons veel plezier mee doen!